

*NA NASLOVNICI:
GLASBENIK ANŽE KRIVC*

KAZALO

- 3 ŽUPANJINE VRSTICE
- 4 IZ DELA NAŠIH SLUŽB
ČISTILNA AKCIJA
PROSTOFER
ZASADITEV VINSKE TRTE
NOVOROJENCI
POVEZANI V SKUPNOST
DVORANA GORTINA
MARIBORSKA CESTA
VRTEC
- 7 IZ DELA JAVNIH ZAVODOV
VRTEC PRI OŠ MUTA
OSNOVNA ŠOLA MUTA
OŠPP MUTA
NOVINARSKI KROŽEK – INTERVJU
ŠC SG SREDNJA ŠOLA MUTA
JSKD
- 25 NAGRAJENCI OBČINE MUTA
- 26 GLASBENO TEKMOVANJE BOLERO
- 29 DRUŠTVA
TABORNIKI – 70 LET
SMARAGDNE OČI
OLDTIMER RADLJE
MEPZ ZVON – 30 LET
PGD MUTA
KMEČKA GODBA PERNICE – 120 LET
PIHALNI ORKESTER MUTA
OO DIS – 30 LET
- 39 ŽUPNIJA MUTA
- 40 MUČANI
PERNIŠKA KUHARIJA
OBISK TAVČARJEVE HIŠE
- 42 INTERVJU
- 43 POTOPIS
OD MITNICE DO REŠA
TOSKANA
- 46 ZDRAVJE
- 47 GORTINA SKOZI ČAS
- 49 KOTIČEK ZA NAJMLAJŠE
POVEJMO PO NAŠE
- 50 KRIŽANKA

BESEDA ODGOVORNE UREDNICE

Vsem, ki ste sodelovali s prispevki, se najlepše zahvaljujemo. Prispevke za naslednjo številko glasila sprejemamo do **31. 10. 2023** v elektronski obliki na naslov glasilo.mucan@gmail.com s pripisom »Mučan«. Sprejemamo tudi odprta pisma, replike, mnenja idr. o trenutnem dogajanju, ki bodo objavljeni v naslednji številki. Fotografije naj bodo primerne kakovosti in priložene ločeno v formatu .jpg ter opremljene s podnapisi. Načeloma objavljamo samo avtorske prispevke, ki še niso bili objavljeni v kakšnem drugem mediju, razen na spletni strani Občine Muta. Vsa društva in organizacije pozivamo, da sproti pripravijo in posredujejo prispevke o aktivnostih. Uredništvo si pridržuje pravico do pregleda, izbire, krajšanja prispevkov, sprememb naslovov in razporejanja prispevkov glede na aktualnost vsebin. Prav tako si pridržuje pravico, da pisem, ki so napisana v izrazito nekonstruktivnem, kritičnem in sovražnem tonu, ne objavi. Vašega sodelovanja smo zelo veseli.

Sonja REPNIK

!MUČAN je javno glasilo Občine Muta! Izdajatelj: Občina Muta | Odgovorna urednica: Sonja REPNIK, univ. dipl. ekon. | Uredniški odbor: Marija OMULEC, Ernest PREGLAV in Lucija TOPLER | Lektoriranje: Nadja PUŠNIK, prof. slov. | Oblikovanje in priprava na tisk, tisk: SIJ ZIP CENTER, d. o. o. | Naklada: 1350 izvodov | Glasilo je vpisano v razvid medijev Ministrstva za kulturo | Javno glasilo Občine Muta prejmejo brezplačno vsa gospodinjstva in javne institucije ter zavodi na območju Občine Muta. Zakonsko določeno število izvodov se dostavi Narodni in univerzitetni knjižnici, Turjaška 1, 1000 Ljubljana | Uredništvo si pridržuje pravico do pregleda, izbire, krajšanja prispevkov, sprememb naslovov in razporejanja prispevkov glede na aktualnost vsebin | Slika na naslovnici: Andraž LIKAR | ISSN: CP05-0871 | Opomba uredništva: Zapisa Zgornja in Spodnja Muta se nanašata na lastno poimenovanje dveh občinskih jeder oz. naselij. |

Spoštovane občanke in občani, bralke in bralci glasila Mučan!

Ob prejemu 41. številke glasila Mučan že stopamo koncu junija naproti in druga polovica leta 2023 nam naj bo opomnik, da leto le ni tako tako dolgo, kot se zdi na prvi dan novega leta.

Novembra leta 2003 je Občinski svet Občine Muta na svoji 7. redni seji sprejel Odlok o javnem glasilu Občine Muta, katerega prva številka je nato izšla marca naslednjega leta – torej se tudi naš Mučan, naše občinsko glasilo, bliža jubileju. V imenu mnogih naj se zahvalim ekipi uredniškega odbora: ge. Mariji Omulec, g. Ernestu Preglavu, ge. Luciji Topler in seveda glavni urednici, ge. Sonji Repnik, zaponovno vložen trud in sodelovanje ob izidu te številke Mučana. Hvala vsem, ki ste s svojimi prispevki obogatili vsebino, s tem dajete značaj glasilu. Zajeta je široka paleta prispevkov:

od dela javnih zavodov, delovanja društev, župnije, potopisov, posebnih dogodkov, zdravja, kotička za najmlajše, pozabiti pa ne smemo stalnice glasila – križanke g. Alojza Eršteja.

Mesec junij je za Občino Muta poseben, saj je to mesec praznika naše občine, kar je bilo odločeno in sprejeto z Odlokom o občinskem prazniku Občine Muta v letu 2000. Za datum občinskega praznika je bil določen 25. junij, dan državnosti. Praznovati praznik lokalne skupnosti skupaj s praznikom naše domovine nam je lahko v ponos, letošnji, že 29. občinski praznik, pa nas opominja, da se naslednje leto bliža lep, okrogel jubilej.

Praznovanje je letos zastavljeno bolj skromno, a kljub temu pestro in tradicionalno. Tradicionalni športni dogodki, ki vsako leto popestrijo dogajanje, bodo tudi letos obogatili praznik – od tradicionalnega muharjenja na reki Bistrici v izvedbi RD Radlje ob Dravi, ki se je izvedlo v nedeljo, 11. junija, do balinanja, streljanja z zračno puško, pikada v organizaciji DI in DU Muta, nogometnega turnirja ŠK Spodnja Muta, gasilskega tekmovanja PGD Muta, šahovskega tekmovanja. Letos se veselimo udeležbe na obeh kolesarskih prireditvah – na 7. rekreativnem vzponu na Pernice, ki se je nadaljeval z Golažijado na Gortini, ter na že tradicionalni prireditvi Vsi kolesarimo. Novo pridobitev v športnem parku na Sp. Muti pa bomo obeležili z demonstracijo namiznega tenisa v izvedbi NTK Muta.

Še posebej se veselimo položitve temeljnega kamna ob pričetku

gradnje novega Vrtca pri OŠ Muta, kjer že potekajo pripravljalna dela. Slavnostna seja s podelitvijo občinskih priznanj bo kot uradni del praznovanja posvečena jubilentom in prejemnikom občinskih priznanj. 120. obletnico Kmečke godbe Pernice bomo obeležili s slavnostnim koncertom, 30 let MePZ Zvon pa smo obeležili s koncertom, izvedenim v nedeljo, 18. junija.

4. likovna kolonija Turističnega društva Muta se bo zaključila v nedeljo, 25. junija, s prireditvijo Nedeljsko popoldne. Državni praznik bo obeležen s pohodom OZ ZSČ ter OO ZVVS. Za zabavo bo poskrbljeno na osrednjem prireditvenem prostoru pred občinsko stavbo z Ansamblom Ekart in domačini – Triom Rudija Breznika – v soboto in nedeljo.

Pravijo, da ob »kresi se dan obesi«, in tako bomo za najdaljši dan v letu in godovni dan sv. Janez Krstnika izvedli kresno noč ter zanimivo nočno vodenje po Rotundi Sv. Janeza Krstnika.

Letošnje jubilejno leto je posebno, saj se poklanjamo 450-letnici pisne omembe kovaštva na Muti in 50-letnici Kovaškega in gasilskega muzeja, ki je bil odprt v letu 1973 ob 400-letnici kovaštva.

Spoštovane občanke in občani, državljanke in državljani!

Ob 29. občinskem prazniku Občine Muta in ob 25. juniju, dnevu državnosti, vsem iskreno čestitam.

**Angelca MRAK,
ŽUPANJA**

IZ DELA NAŠIH SLUŽB

ČISTILNA AKCIJA 2023

Tudi v letošnjem letu je Občina Muta v sodelovanju s taborniki RBP Muta organizirala čistilno akcijo, ki je potekala v nedeljo, 23. aprila 2023, med 9. in 12. uro.

Na dogodku smo beležili visoko udeležbo, saj se je čistilne akcije udeležilo preko 70 posameznikov oziroma članov domačih društev. Če prištejemo še pridne roke učencev in učiteljev Osnovne šole Muta, oddelkov predšolske vzgoje ter marljive učence in učitelje Šolskega centra Slovenj Gradec in Muta, smo lahko ponosni na še višje število. S ponosom lahko zapišemo, da je bila količina najdenih odpadkov znatno manjša kot pretekla leta. Zaradi tega naj se vsem, ki tudi med letom lepo skrbite za naše okolje in sproti pobirate odpadke, najlepše zahvalim.

Na letošnji čistilni akciji smo pobirali odpadke na pohodnih gozdnih poteh na Sp. in Zg. Muti, kjer smo uredili tudi parkovne površine.

Za sodelovanje in pomoč pri organizaciji se zahvaljujemo tabornikom RBP Muta; zahvala tudi članom PGD Muta, ki so s pomočjo plovila očistili brežine reke Drave, in pa seveda tudi vsem ostalim sodelujočim društvom in posameznikom, s katerimi se skupaj zavedamo pomena čistega okolja za nas in za naše zanamce.

BREZPLAČNI PREVOZI ZA STAREJŠE – PROJEKT PROSTOFER

Občina Muta se je v projekt Prostofer, ki predstavlja trajnostno vseslovenski prostovoljski projekt za mobilnost starejših in ki povezuje starejše osebe, ki potrebujejo prevoz in ne zmorejo uporabljati javnih in plačljivih prevozov, vključila v maju 2021. Ključ do uspešnega projekta so starejši aktivni vozniki, prostovoljci z velikim srcem, ki ljudem v stiski tudi radi priskočijo na pomoč.

Projekt Prostofer je med domačini lepo sprejet. V letu 2022 je bilo opravljenih 61 prevozov, samo v letošnjem letu, do sredine meseca maja, pa že 32. Trenutno imamo 5 prostovoljnih šoferjev. Zaradi nizkega števila šoferjev in višjega števila željenih prevozov bomo število prostovoljcev skušali povečati predvsem zaradi manjše obremenitve na posameznika in pa tudi zaradi lažjega usklajevanja z drugimi obveznostmi posameznika.

Občani Mute prevoze najpogosteje potrebujejo za pot k zdravniku v bližnji Zdravstveni dom Radlje ob Dravi ali pa do zdravnikov in lekarne v Vuzenici. Prevoze omogočamo tudi do Splošne

bolnišnice Slovenj Gradec in do bolnišnice v Mariboru. Pot je velikokrat namenjena tudi obiskom, npr. Upravne enote v Radljah ob Dravi, obisku lekarn, in ostalim nujnim opravkom.

Prevozi so namenjeni vsem tistim starejšim, ki ne vozijo sami, nimajo sorodnikov in imajo nizke mesečne dohodke pa tudi slabše povezave z javnimi prevoznimi sredstvi. S tem občanom omogočimo lažjo dostopnost do zdravniške oskrbe in drugih opravkov. Rezervacija prevoza je mogoča s klicem na brezplačno telefonsko številko 080 10 10, kjer bo klicni center zavoda Zlata Mreža koordiniral vse nadaljnje aktivnosti in uporabnike o tem tudi obvestil.

Zahvaljujemo se vsem prostovoljnimi šoferjem, ki svoj prosti čas namenijo pomoči drugim sokrajanom.

Vsi, ki bi želeli postati prostovoljni šoferji ali šoferke, to sporočite na sedež Občine Mute. Veseli bomo sodelovanja vsakega izmed vas!

ZASADITEV POTOMKE NAJSTAREJŠE VINSKE TRTE NA SVETU

Člani Sadjarskega društva Bobovec so v sredo, 10. maja 2023, skupaj z županjo, Angelco Mrak, in s prisotnimi krajanji Občine Muta posadili potomko najstarejše vinske trte na svetu, ki jo je občina prejela letos marca. Kot prejemniki cepiča najstarejše trte na svetu smo sodelovali v izboru s pojasnilom, da Občina Muta v letošnjem letu obeležuje visoko obletnico

obstoja kovaštva in livarstva na Muti, to je 450 let, prav toliko, kot je stara omenjena trta. Trta krasi južno prisojno stran občinske stavbe.

Člani sadjarskega društva so poskrbeli za pripravo ustrezne prsti, opore in zaščite za potomko najstarejše trte, za delo pa so poprijeli tudi navzoči občani. Sadjarsko

društvo Bobovec bo kot skrbnik omenjene vinske trte ustrezno skrbelo za dobro rast in potrebno nego trte, za kar se jim na tem mestu iskreno zahvaljujemo.

Nadja PUŠNIK,
poslovna sekretarka VII/1

IZ DELA NAŠIH SLUŽB

NOVOROJENCI V LETU 2022

V Občini Muta smo v preteklem letu, torej v letu 2022, beležili rojstvo 35 otrok. Novorojenk je bilo 17, novorojencev pa 18.

V aprilu 2023 je občina skupaj z vrtcem za vse novorojenčke, rojene v letu 2022, pripravila srečanje, kjer so prejeli drobno pozornost in spoznali svoje sovrstnike.

Nadja PUŠNIK,
poslovna sekretarka VII/1

POVEZANI V SKUPNOST

Nasmejani osnovnošolci

Manjkala ni niti domača orehova potica

Občina Muta je v okviru projekta Povezani v skupnost v mesecu aprilu, maju in juniju organizirala okrogle mize z različnimi vsebinami z namenom ozaveščanja prebivalstva k zmanjšanju razlik med ljudmi, ki so zaradi različnih razlogov odrinjeni na rob družbe.

Na zadnji šolski dan pred prvomajskimi počitnicami, ki nam je postregel še z lepim sončnim vremenom, smo skupaj z Osnovno šolo Muta organizirali delavnico Rastimo skupaj. Učencem so bile predstavljene različne ranljive skupine prebivalstva, z anketo, ki smo jo skupaj s strokovnimi službami OŠ Muta pripravili za učence, pa smo lahko pridobili povratne informacije, kako naši najmlajši vidijo ranljive skupine v okolju.

Predavanje o novostih CPP in varnosti v prometu

Kar razveseljuje, je, da se otroci zavedajo drugačnosti ter da so v svojem življenju že pomagali drugačnim in da se jim sprejemanje drugačnosti zdi pomembno.

Da bo spomin na delavnico še dolgo živel med mladimi, smo jim podarili majice in jim v zahvalo za iskrene odgovore postregli z domačo orehovo potico.

Pogovor o pomenu prostovoljstva

V okviru Okrogle mize Upokojen, ne pozabljen smo organizirali predavanje za starejše voznike o novostih na področju cestno prometnih predpisov in varnosti v prometu. Slušateljem je o pasteh in nevarnostih v cestnem prometu predaval Miroslav Črešnik, ki je učitelj vožnje CPP in trener varne vožnje. Udeležencem je predstavil pomen poznavanja prometnih predpisov in obnove znanja. Posebej je izpostavil področja, ki so še posebej nevarna in vplivajo na varnost v prometu. Sem sodijo predvsem vožnja pod vplivom alkohola, nevarnost mobilnih telefonov ter opozoril tako na prehitro vožnjo kakor tudi na nevarnost prepočasnih voznikov, ki druge voznike spravljajo v nervozo in posledično v nevarno in tvegano vožnjo. Predavanje je bilo lepo obiskano. Po uradnem delu je sledilo druženje v prijetnem vzdušju.

IZ DELA NAŠIH SLUŽB

Konec maja je občanka Občine Muta in dolgoletna prostovoljka Anja Vasiljevič dijakom Srednje šole Muta predstavila pomen prostovoljstva.

Pravilnik o področjih prostovoljnega dela določa, da so področja prostovoljskega dela: civilna zaščita in reševanje, človekove pravice in civilne svoboščine, varstvo okolja in ohranjanje narave, kultura in umetnost, socialna dejavnost, rekreacija, turizem, vzgoja in izobraževanje, zdravje in človek, narava in družbene vrednote.

V okviru prostovoljnih organizacij v Sloveniji je bilo leta 2021 opravljenih 9.314.840 ur prostovoljnega dela, medtem ko je bilo v organizacijah s prostovoljskim programom opravljenih 188.751 prostovoljskih ur.

Dijaki Srednje šole Muta so tudi prostovoljci, saj si medsebojno pomagajo in nudijo brezplačno pomoč drug drugemu pri učnem procesu in s tem osvajajo nova znanja, se preizkušajo v novih situacijah, razvijajo empatijo ter odraščajo v odgovorne posameznike.

Okrogla miza ovire na poti invalida

Okrogla miza Ovire na poti invalida je bila organizirana skupaj z Društvom invalidov Muta. Pogovorili smo se o težavah s katerimi se vsakodnevno srečujejo invalidi in izmenjali mnenja, kaj bi lahko Občina Muta še postorila, da bi bil kraj prijaznejši do invalidov.

V okviru projekta Povezani v skupnost je bila izvedena tudi okrogla miza Socialni problem Mute.

Zala KUTIN,
svetovalka za infrastrukturo

DVORANA GORTINA

Občina Muta v območju naselja Gortina kmalu pridobiva v uporabo novo pokrito športno in kulturno površino. Izgradnja Dvorane Gortina intenzivno napreduje in že pridobiva končno podobo. Tako se bo izvajanje rekreativne vadbe, programov športa otrok in mladine, med drugim usmerjene tudi v kakovostni šport ter kulturnih vsebin, prostorsko in izvedbeno obogatilo in razširilo tudi na periferijo.

Objekt s svojo zasnovo kaže na volumensko enostaven objekt, ki se z obrnjeno streho diferencira od podobe podeželske stanovanjske hiše in na ta način izraža večjo pomembnost objekta družbenega programa. Objekt omogoča doživetje dobro oblikovanega prostora.

Načrtovani izgled dvorane na Gortini

MARIBORSKA CESTA NA SPODNJI MUTI

Mariborska cesta je že v novi podobi in nemoteni uporabi. Zaradi racionalizacije razpoložljivega prostora in želji tamkaj živčih občanov se je izvedba prilagodila in zagotovila prostor predvsem pešcem in uporabnikom motornega prometa. Kolesarji so tako že ob samem vstopu S in J Mariborske ceste preusmerjeni na obstoječe obvozno zastavljeno kolesarsko pot po smeri Livarske

ulice oz. vzporedno s Koroško cesto.

Z vidika GJI se je vzporedno poenotila in vzpostavila nova javna razsvetljava ter prepotrebno odvodnjavanje meteorčnih vod.

Vesna NOVAK, mag. inž. arh.
v.d. direktorja občinske uprave

IZ DELA JAVNIH ZAVODOV

VRTEC MUTA

Načrtovan izgled vrtca s severne strani

Pa smo ga dočakali, temeljni kamen NOVEGA VRTCA na Muti namreč. Postavljen bo v sklopu občinskega praznika Občine Muta in praznovanja 40. obletnice Vrtca pri OŠ Muta.

Lepo vabljeni VSI občani na ta svečani dogodek.

Izvajalec gradbenih del SGP Pokeržnik, d. o. o., je bil uspešno izbran kot najugodnejši ponudnik na Javnem razpisu ter že pričel z rušenjem – odstranitvijo nepomembnih in dotrajanih konstrukcij na okolišu bivše kmetije Špegelj, kjer je tudi predvidena novogradnja.

Novogradnja se bo pričela predvidoma v juliju tega leta. Izvedba gradbenih del naj bi se zaključila do 15. oktobra 2024. Vsem se že unaprej zahvaljujemo za strpnost, razumevanje ter podporo.

Vesna NOVAK, mag. inž. arh.
v.d. direktorja občinske uprave

Načrtovan izgled vrtca z vzhodne strani

VRTEC MUTA

ZDRAVJE V VRTCU

V vrtcu se že nekaj let zaporedoma vse skupine vključujemo v projekt Zdravje v vrtcu, ki ga izvaja Nacionalni inštitut za javno zdravje. Projekt spodbuja, da se vrtci oblikujejo v zdravo in varno okolje, ki pozitivno vpliva na počutje in zdravje celotne populacije. Tako v vseh starostnih skupinah tekom celotnega šolskega leta potekajo dejavnosti, s katerimi spodbujamo zdrav način življenja tako pri otrocih kot tudi pri starših. Otrokom želimo na njim primeren način čim bolj približati zdravo prehrano, gibanje in zdrav način življenja. Ob tem izbiramo različne metode, načine dela in didaktične pripomočke. Otroci že v zgodnjih letih oblikujejo svoje prehranske in vedenjske vzorce, ki jih ohranjajo vse življenje. Zato je zelo

pomembno, da jim zdrave navade približamo dovolj zgodaj in na primeren način.

V naši skupini (1–3 leta) smo na temo zdravega prehranjevanja izvajali različne dejavnosti. Cilj naših dejavnosti je bil, da otrok spozna, kaj potrebuje sam in druga živa bitja za življenje, ohranjanje in krepitev zdravja. Ob tem pa želimo, da otrok spozna različno prehrano in pridobiva navade zdravega in raznolikega prehranjevanja. Kot motivacijsko sredstvo smo izbrali ročno lutko gosenico, marioneto gosenico in slikanico Zelo lačna gosenica (Eric Carle).

Naučili smo se veliko o zdravem načinu življenja

S pomočjo slikanice smo spoznavali različno prehrano, o kateri smo se pogovarjali, jo poimenovali in jo razvrščali med zdravo in nezdravo prehrano. V jutranjem krogu nas je vsak dan pozdravila ročna lutka gosenica, ki je z otroki zapela različne otroške pesmice, predstavljala jim je različno hrano, ki jo je pojedla, da je ostala zdrava. V sklopu dejavnosti smo preko fotografij in didaktičnih pripomočkov spoznavali, opisovali različno sadje in zelenjavo. Izdelali smo veliko gosenico, na katero smo pritrjevali fotografije hrane, ki smo imeli možnost tudi okušati. Otroke smo vključevali tudi v pripravo hrane, saj

IZ DELA JAVNIH ZAVODOV

Preizkusili smo marsikaj

je to za njih posebno doživetje. Ob tem pa se zavedamo, da je otrok, ki sodeluje v postopku priprave hrane, dovetnejši za poizkušanje in sprejemanje novih živil. Spekli smo jabolčni zavitek, skuhalo jabolčni kompot, pripravili sadne napitke iz pomaranč, limon ipd.

V celotnem postopku priprave in okušanja smo vsi uživali in se ob tem kaj novega naučili.

Tamara HUSIĆ, mag. prof. pred. vzg.

OTROŠKE UMETNIJE

Otroci vrtca Muta zelo radi rišejo, ustvarjajo in pokažejo, kako bujno domišljijo imajo. Med šolskim letom se zato prijavljamo na različne likovne natečaje in razpise, ki jih razpisujejo vrtci, šole, knjižnice in druge ustanove v Republiki Sloveniji.

V mesecu februarju je Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem razpisala stripovski razpis z naslovom »Fantastičen dan«. Otroci iz igralnic 2 in 4 so se spremenili v striparje in ob podpori mentorjev narisali čudovite stripe na temo, kakšen dan je zanje popoln dan. Nastali so zelo zanimivi stripi z različnimi pogledi otrok na popoln dan.

V torek, 16. 5. 2023, pa je bil v Stripoteki Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem zaključek stripovskega razpisa s priznano akademsko slikarko, ilustratorko, striparko in pisateljico Jelko Godec Schmidt. V imenu vrtca in sodelujočih otrok sva se zaključka udeležili vzgojiteljici Vesna Verhovnik in Suzana Eršte. Otroci našega vrtca so bili kot edini sodelujoči vrtec pohvaljeni, za nagrado smo prejeli dve knjigi in prstne barve, s katerimi bomo lahko ustvarjali še z večjim veseljem.

V sredo smo si podelitev nagrad naredili tudi v vrtcu, kjer sva otrokom predali knjige in prstne barve. Nagrad so bili zelo veseli, sedaj bodo ti naši mali umetniki ustvarjali še z večjim veseljem.

Vesna VERHOVNIK, dipl. vzg.

Razstavljene slike

Podelitev nagrad

OTROCI SVETA

V maju nas je na šoli obiskal svetovni popotnik, potopisni predavatelj in popotniški fotograf Zoran Furman. Njegovi predstavitvi so se pridružili šolski otroci ter nekaj skupin otrok iz vrtca. Preko zanimivih, raznolikih in pristnih fotografij so otroci spoznali vrstnike po svetu ter njihov drugačen način življenja. Oddaljeni kraji, skromnost življenja, preproste igrače ... so otroke skozi pripovedovanje ob fotografijah pritegnile ter jim približale nepoznan, drugačen svet.

Urška MIKLAVC, dipl. vzg. pred. otrok

G. Furman je pripravil potopis za otroke

OSNOVNA ŠOLA MUTA

V ŠOLI RES NI DOLGČAS

Šolsko leto se hitro bliža koncu. Zdi se nam, da je bil šele september, pa že na vrata trka junij. Ko se ozremo nazaj, ugotovimo, da ni čudno, da nam čas tako hitro drvi, saj se na šoli poleg pouka skoraj vsak teden, če ne že vsak dan, dogaja nekaj novega, zanimivega in poučnega, ki naš šolski vsakdan popestri in naredi nekaj posebnega.

Veliko aktivnosti je bilo že predstavljenih v decembrski številki, nekaj utrinkov pa bomo predstavili še sedaj.

Pisanje apelov – 10. december je svetovni dan človekovih pravic. Na naši šoli ga že nekaj let obeležujemo s pisanjem apelov in peticij pod naslovom Pišem za pravice, ki deluje v okviru Amnesty International Slovenije. Pisanja apelov in solidarnostnih pisem so se lotili učenci 7. in 8. razreda ter se tudi letos postavili za tiste, ki se ne morejo boriti zase ali pa so jim grobo kršene človekove pravice. Skupaj smo se potrudili in naredili najboljše, kar zmoremo. Želimo si, da bo vsak naš apel pripomogel k rešitvi in da bo več ljudi živelo svobodno in varno, saj je svoboda ljudi po svetu še vedno zelo ogrožena.

Nande na obisku

Nande na obisku – Učence 1. in 2. razredov je prišel obiskat Nande. Bil je zelo sramežljiv in ni želel govoriti. Učenci so mu zapeli njegovo himno, a tudi to ni pomagalo, da bi se Nande otresel strahu in spregovoril. Na vprašanja je odgovarjal s kazanjem. Ugotovili so, da se zelo rad uči, prebere veliko knjig in je zato tako pameten. Živi na otoku znanja, najraje pa je sladoled s črvi in solato s polži.

Gledališče – Ogled gledališke predstave v pravem gledališču je za nas prav posebno doživetje in vedno se vračamo domov polni novih vtisov, lepih spominov in občutkov. V SNG Maribor so si učenci prve triade ogledali baletno predstavo Hrestač, učenci druge triade in OŠPP pa predstavo Rdeča kapuca. Učenci tretje triade pa so si v SGL Celje ogledali predstavo Robin Hood.

»Branje je kot pogovor. Vse knjige govorijo. Vendar zna dobra knjiga tudi prisluhniti.« (Mark Haddon)

Čajanke – Na šoli vsako leto potekajo razne dejavnosti in aktivnosti na temo branja, saj se zavedamo, kako pomembno je, da znamo brati. Trudimo se in razvijamo pozitiven odnos do branja,

knjig in literature, saj si na tak način lahko popestrimo svoj prosti čas, se veliko novega naučimo in spoznamo.

Januarja so imeli učenci 4., 5. in 6. razredov angleško čajanko na temo ŽIVALI. Najprej so poslušali posnetek o živalih in se nato o njem pogovorili. Nato so prebrali pravljico o Grdem račku v angleškem jeziku in reševali naloge, povezane s pravljico.

Februarja so učenci druge triade pripravili čajanko s temo OSREČIMO NARAVO IN SEBE. Učenci so prebirali knjige na temo okoljevarstva in se pogovarjali o tem, kaj lahko kot posamezniki in družba naredimo, da bo naš planet čim bolj čist in bomo lahko še dolgo uživali v naravi. Za konec so si izdelali igro tri v vrsto in veselo zaigrali.

Učenci tretje triade so se na zadnji čajanki v tem šolskem letu pogovarjali o življenju po hudi nesreči. Uvodoma so si ogledali kratek prispevek o pisatelju in učitelju Igorju Plohu, nato so predstavili njegove slikanice, ki so jih prebrali. Gostja Klavdija Sudar je predstavila svojo izkušnjo s prometno nesrečo in je povedala, kako se je po nesreči psihično spet postavila na noge. Njena predstavitev je bila izjemno optimistična, pozitivna in spodbudna.

Bralni popoldan

Bralni popoldan in večer – V aprilu so učenci od 2. do 4. razreda preživeli bralno popoldne v šoli. Skupaj z devetošolkami in učiteljicami so brali knjige, ustvarjali in pili čaj ter jedli piškote. Ob tem so se zabavali in uživali.

Učenci druge triade pa so imeli še svoj prvi bralni večer. Ker je bilo veliko bralcev, so se razdelili v skupine in prebirali knjige, ki

IZ DELA JAVNIH ZAVODOV

so jo nato na različne načine predstavili drugim skupinam. Da pa je branje tudi sladko doživetje, so potrdili s peko slastnih palačink.

Druženje četrtošolcev s skupino otrok iz vrtca – Četrtošolci so na obisk povabili otroke vrtca in jim zaigrali Muco Copatarico, ki so jo pripravili čisto sami. Nato so skupaj odšli v vrtec, kjer pa so jim otroci iz vrtca zaigrali predstavo Rdeča Kapica in pravljčni junaki. Druženje so zaokrožili s čajanko (čajem in piškoti) in skupnim sprehodom ob rahlem naletavanju snežink.

Zabavno druženje za najbralce in megabralce – Na zabavno druženje so bili povabljeni vsi učenci, ki so prebrali v tem šolskem letu več kot 10 knjig. Najboljši bralci so jih prebrali več kot trideset in nekateri celo več kot 50. Zabavali so se ob reševanju kvizov, igrali so se zabavne in druge športne igre. Za nagrado so bile palačinke, karaoke in majhno darilce.

Naravoslovni dan

Naravoslovni dan (3. r.) – Skrb za zdravje – Na obisku v 3. razredu sta bili medicinski sestre, ki sta učencem pokazali, kako je potrebno ravnati ob nesrečah, ki nas doletijo. Vsak lahko nudi prvo pomoč in s tem pomaga ponesrečencem. Na koncu so se učenci preizkusili v obvezovanju ran in ugotovili so, da jim je šlo kar dobro od rok.

Šolski ples – V četrtek pred zimskimi počitnicami je bil za učence tretje triade organiziran šolski ples. Za glasbo so poskrbeli devetošolci, ki so motivirali tudi mlajše, da so pogumno zaplesali. Vsi učenci so se imeli lepo in se že veselijo naslednjega druženja.

Prireditve ob kulturnem dnevu – Obležili smo slovenski kulturni praznik. Naslovili smo ga z verzom iz slovenske ljudske pesmi Pegam in Lambergar Naj dolgo le tvoj rod živi. Program prireditve je bil posvečen Francetu Prešernu in drugim pesnikom in pisateljem, ki so živeli in živijo za slovensko besedo. Vodili in nastopali so devetošolci, ostali pa so jim prisluhnili in zaploskali.

Šolski ples

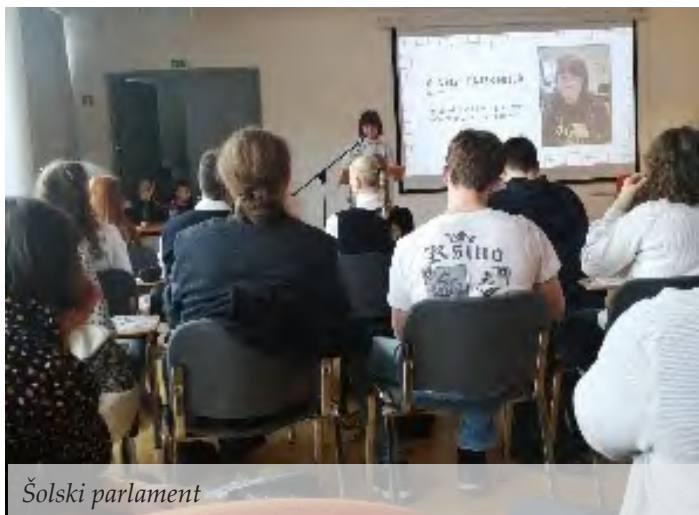
Prireditve ob kulturnem dnevu

Športni dan – Učenci od 1. do 4. razreda so imeli športni dan na Rinskem vrelcu, kjer so se smučali, sankali in imeli krajši pohod. Učenci druge in tretje triade so se sankali in smučali na Bukovniku, nekateri pa so se drsali v Dravogradu na drsališču. Veseli so bili, da je bilo dovolj snega, lepo vreme in veliko dobre volje za spuščanje po zasneženih strminah.

Športni dan

Šolski, medobčinski in regijski parlament – Šolski parlament je potekal februarja na šoli. Izbrali so štiri predstavnike, ki so zastopali šolo na medobčinskem parlamentu v Radljah. Debata je tekla na temo Duševno zdravje otrok in mladostnikov. Na Ravnah na Koroškem je potekal 33. otroški regijski parlament. Zastopala nas je Nely. Argumentirali so dobre in slabe vplive na duševno zdravje s strani šole, družine, medijev in vrstnikov. Izvolili so tudi predstavnike za nacionalni otroški parlament. Vsi udeleženci so bili enotni, da je bila to dobra in poučna izkušnja.

Šolski parlament

nazoren uvid v to, kaj se zgodi z odpadki, ki jih doma odvržejo v koš. Zatem so se odpeljali še do čistilne naprave na Muti, kjer jim je g. Pavlič prijazno razkazal, kako deluje čistilna naprava, kakšna voda se tam zbira in kakšna odteka po prečiščenju. Po končanih ogledih smo se peš odpravili do šole in sončno dopoldne zaključili s prijetnim sprehodom.

Zimska šola v naravi

Učenci petih in šestih razredov so pet dni veselo uživali na snegu na Kopah. Vsak dan so na spletni strani šole predstavili svoje aktivnosti. Čeprav je bilo mrzlo, so z močno voljo, veseljem in pogumom premagovali bele strmine.

Zimska šola v naravi

Pustovanje

Obisk Koceroda in čistilne naprave na Muti – Učenci 5. razredov so obiskali Kocerod, regijski center za zbiranje odpadkov. Imeli so si priložnost dobro ogledati načine zbiranja odpadkov, tudi ročno ločevanje odpadkov. Učenci so na tak način dobili zelo

Obisk Koceroda

Kope so zakon

Bela odeja je tla vsa prekrila,
v srečni objem nas vse je zavila.

Se sankamo, rajamo, se veselimo,
na Kopah čisto res vsi zaživimo.

Smučanje, bordanje, vožnja s sanmi,
na Kopah srce nam res poživi.

Anika VRHNJAK, 5. b

IZ DELA JAVNIH ZAVODOV

Od elektrike do vtičnice

Od elektrarne do vtičnice – Učenci 4. razreda so imeli tehniški dan o elektriki. Prvi dve uri so v razredih izdelovali svetilnike. Nato so se opravili na ogled Hidroelektrarne Vuzenica. Pridno so poslušali, spraševali in izvedeli so veliko novega in poučnega. Želijo si še več takšnih poučnih dni na terenu.

Obisk Občine Muta

Obisk Občine Muta – Osmošolci so obiskali županjo Občine Muta, gospo Angelco Mrak. Obisk so povezali s poukom predmeta domovinske in državljanske kulture in etike, pri katerem učenci trenutno spoznavajo demokratično oblast v lokalnih skupnostih. Županja jih je kljub svojim številnim obveznostim z veseljem sprejela v sejni dvorani. Zelo nazorno jim je predstavila našo občino, kako delujejo posamezni organi občine, kako potekajo volitve župana in občinskih svetnikov, delo upravne enote ... Povedala jim je tudi, za kaj vse je občina dolžna poskrbeti, da je zagotovljeno prijetno in varno življenje občanov. Posebej pa je poudarila, da smo za lepo in čisto okolje odgovorni vsi ter izpostavila tudi težave glede odlaganja odpadkov. Učenci so ji z zanimanjem prisluhnili in ji postavili tudi nekaj vprašanj. Posebej jih je zanimalo, kdaj bodo mladi dobili prostor, kjer bi lahko v prostem času izvajali različne aktivnosti in se družili.

Angleška literarno-filmska delavnica – Namenjena je bila učencem šestega, sedmega, osmega in devetega razreda. Na začetku so prebrali angleško knjigo z naslovom Wonder (Čudo). Bila je žalostna in nekako vesela. Po branju so se odžejali in posladkali s piškotki. Ko so pomalicali, so se udobno namestili in začeli gledati film, posnet po tej knjigi. Nato so se razporedili v skupine in reševali delovne liste. Medtem so morali v angleščini napisati pozitivne misli – »precepte«, za konec pa so še na samolepljive lističe v angleščini napisali občutke o zgodbi.

Pozitivne misli – *Accept what you can change and change what you can't accept. If you can't do something, change the plan, not the goal. It doesn't matter how you look on the outside, it matters how you look on the inside. Don't judge a book by its cover.*

Plavalni tečaj – Učenci prve triade so imeli v mesecu marcu in aprilu plavalni tečaj. Vsi učenci so se trudili in izpopolnjevali svojo plavalno tehniko. Za svoj trud in izkazano voljo so na koncu dobili priznanje z nalepko morskega konjička ali delfinčka. Vsak dan je bilo nekaj ur pouka in nato plavanje na Ravnah na Koroškem. Bilo je kar naporno, vendar prijetno in zabavno. Učencem je bilo najbolj všeč skakanje v vodo in proste aktivnosti ob koncu plavanja (tudi razvajanje v masažnem bazenu).

Mednarodni likovni natečaj Igraj se z mano

16. mednarodni likovni natečaj Bodi umetnik Igraj se z mano. Vsako leto učenci naše šole sodelujejo na več likovnih in literarnih natečajih, kjer dosegajo visoka priznanja. Tako je v mesecu decembru na OŠ Prule potekala otvoritev likovne razstave grafik mednarodnega likovnega natečaja Otroška grafika 2022, na katerem sta srebrno priznanje dobili učenki Gaja Vasiljevič in Tjaša Palko. Z likovnimi deli učencev naše šole in šole s prilagojenim programom pa smo sodelovali tudi na mednarodnem likovnem natečaju Bodi umetnik IGRAJ SE Z MANO. **Izmed 4900 likovnih del, ki so letos prispeli na natečaj, so za razstavo izbrali tudi risbe naših učencev: prvošolke Teje Vimer, Aleksa Palka, učenca 2. razreda, in učenke OŠPP Nine Barbare Juhart.** Postavitve in otvoritve likovne razstave je potekala v Koroški galeriji likovnih umetnosti. Na vse uspehe naših učencev smo zelo ponosni, še posebej pa so nase ponosni učenci, saj so v svoje izdelke vložili veliko truda.

Šestošolci in sedmošolci na obisku v Knjižnici Muta in Radlje – Šestošolci so obiskali knjižnico na Muti, kjer jim je gospa Vesna predstavila najprej nekaj različnih aplikacij. Nato so spoznavali Primoža Suhodolčani, pomerili so se v kvizu in izvedeli veliko novega.

IZ DELA JAVNIH ZAVODOV

Obisk knjižnice na Muti

Sedmošolci so v okviru projekta Rastem s knjigo obiskali knjižnico Radlje. Ko so prišli v knjižnico, so se radovedno ozirali po številnih knjižnih policah, polnih knjig. Gospa knjižničarka je na zanimiv način predstavila, kako v programu COBISS najdejo knjige. Pokazala je tudi, kako na spletu poiščejo elektronske in zvočne knjige. Ob zaključku so vsi dobili za darilo knjigo Reformatorji v stripu pisatelja Boštjana Gorenca in ilustratorja Jake Vukatiča.

Športne aktivnosti

Košarka 3 x 3 – Devetošolci so na regijskem šolskem tekmovanju košarke 3 x 3 zastopali OŠ Muta. Fantje so pokazali borbenost in vztrajnost na igrišču.

Atletsko tekmovanje – V Slovenj Gradcu je potekalo šolsko regijsko atletsko tekmovanje. Našo šolo je zastopalo 11 učencev in

Atletsko tekmovanje

učenk. V skoku v višino je Anej Andric osvojil odlično 2. mesto. Nal Peruš je v metanju žvižgača osvojil 6. mesto. Nej Napotnik je v skoku v daljino osvojil 7. mesto. Nikola Štih je v teku na 300 m osvojil 8. mesto, prav tako Žana Gerdej Fras v teku na 60 m. Neli Čeh je v teku na 300 m zasedla 10. mesto. Trudili so se, vztrajali in borili in njihov trud je bil poplačan.

Mini olimpijada

Mini olimpijada (1.–5. r.) – Olimpijada je potekala v telovadnici, saj je bilo slabo vreme. Najprej smo imeli slavnostno odprtje olimpijade z zastavo in baklo. Ogrel nas je lisjak Foksi, s katerim smo zaplesali. Na voljo smo imeli 8 postaj. Preizkusili smo se lahko v lokostrelstvu, judu, metanju obročev na palico, nogometu, košarki, rokometu, hokeju in Fit4Kid.

Tretješolci so zapisali: Danes je bil »ful fajni« dan in res smo se zabavali. V 3. b nam je bilo vse všeč – svečana otvoritev, ples s Foksijem in vaje po postajah. Devetošolci in ostali, ki so nam pomagali na postajah, so bili zelo prijazni. Včasih je bilo težko počakati v koloni na vrsto, ker so nekateri prehiteli. Kdor je hitro končal, je lahko potem pomagal pobirati žogice. Želimo si še več takšnih zabavnih športnih iger in dni.

To je nekaj utrinkov iz naše šole. Šolskega leta še ni konec in gotovo se jih bo še veliko nabralo. Če želite izvedeti še več, pogledajte na našo spletno stran OŠ Muta, kjer sproti objavljamo in poročamo o vseh zanimivih dogodkih na šoli in izven.

Polonca DOBNIK, prof.

IZ DELA JAVNIH ZAVODOV

PUST NA NAŠI ŠOLI

V torek, 21. 2. 2023, je bil pustni torek. Dan se je začel z razredno uro, kjer smo se oblekli v kostume. Pomagali smo drug drugemu. Naš razred se je spremenil v pravljичne junake. Jaz sem bila gospa Pehtra.

Za tem so sledile štiri ure pouka. Po sadni malici smo se zbrali v avli, kjer smo učenci od 4. do 9. razreda predstavili skupinske maske. Vsak razred je izbral kostume na drugačno temo. Tako smo spoznali nogometaše, Smrkce, Havajce, domine, pajke, gobe ... Izbrali smo tudi komisijo, ki je na koncu odločila, katera skupinska maska je najboljša. Zmagali so Havajci iz 8. b, meni po so bili najbolj všeč nogometaši in navijačice iz 7. b, saj so bili smešni, zanimivo so se predstavili tudi na odru.

6. šolsko uro je sledila zabava. Vsi smo se zelo zabavali, poslušali pesmi in plesali. Pust mi je zelo ljub običaj. Zelo sem se zabavala.

Hana JUVAN, 6. a

Po dolgem času smo na naši šoli imeli pustovanje. Zjutraj pri razredni uri smo se oblekli v kostume. Ves dan smo bili oblečeni v pustne maskare in imeli pouk. Za malico smo imeli tradicionalno pustno jed – krofe.

Po četrti uri smo se učenci od 4. do 9. razreda zbrali v avli. Za začetek smo si ogledali kratek filmček o kurentih, potem pa smo na odru začeli predstavljati skupinske maskare po razredih. Mi smo predstavljali nogometaše in navijačice. Po predstavitvi skupinskih mask smo imeli kratek odmor. Potem je komisija razglasila najboljše maske. Dosegli smo drugo mesto. Na prvem mestu je bil 8. b, ki je predstavljal havajsko narodno nošo. Na tretje mesto so se uvrstili učenci iz 8. a, ki so bili Smrkci. Za konec smo imeli še ples v maskarah.

Ta dan mi je bil zelo všeč in upam, da se bo naslednje leto ponovil. Mislim, da bi morali ta stari običaj ohranjati. Za pust bi morali narediti več karnevalov in v vseh krajih ohranjati to staro šego.

Ivana PEČOLER, 7. b

KNJIGA

Kadar sam si in otožen,
ali pa ne veš, kako bi skrajšal čas,
na polici knjižni tam v sobi,
tiho čaka prijateljica le na nas.

Je ob tebi, da te nasmeje,
ti obriše solze iz oči,
vse skrivnosti ti razkrije,
le odpreti treba njene je strani.

Iskreno, brez skrbi in laži
lahko poveš ji, kaj na duši ti leži,
če želiš, dobiš pameten nasvet,
saj na svetu je že mnogo let.

Gotovo vedno ti stala bo ob strani,
če jo čuval boš, zanjo lepo skrbel.
A glej, da v sebi vedno to ohrani,
kar od nje izvedeti boš želel.

Milena REPNIK

ZABAVNO DRUŽENJE ZA NAJ BRALCE IN MEGA BRALCE

V petek, 19. 5. 2023, smo se popoldan družili naj bralci in mega bralci. Druženja se je udeležilo kar 50 učencev, vseh naj bralcev na naši šoli pa je 66. Po uvodnem nagovoru, ki nam ga je prebrala Naja Pavlič, je z nami svoje razmišljanje o branju podelila Hana Juvan, prebrala pa je tudi razmišljanje Eme Hudnik, ki je bila odsotna. Potem smo se po skupinah preizkusili v kvizu, družabnih in zabavnih igrah. Medtem so nam učiteljice in kuharice spekle in namazale palačinke. Ko smo se okrepčali, smo imeli ples in karaoke.

Na koncu smo za nagrado, ker smo veliko brali, dobili majhno darilce.

Maruša HRIBERNIK, prof.
in Jožica LAUKO

SREČANJE ZLATIH BRALCEV KOROŠKE

V petek, 19. 5. 2023, so se učenci 9. razredov Gal Jerčič, Neli Čeh, Pia Vasiljevič in Lara Mesner udeležili srečanja zlatih bralcev Koroške v Druženem domu na Prevaljah. Najprej so nas pozdravile učenke Osnovne šole Franja Goloba Prevalje, sledil je nagovor podžupana Staša Lodranta. Gost na prireditvi je bil pisatelj in prevajalec Boštjan Gorenc Pižama, ki je učence navdušil s svojo duhovitostjo.

Jožica LAUKO

Učenci z največ prebranimi knjigami

ZAKLJUČEK KNJIŽNIH ČAJANK

V četrtek, 13. aprila, smo z učenci od 4. do 9. razreda v avli naše šole v prisotnosti številnih staršev in učiteljev slovesno zaključili letošnja srečanja ob knjigah in čaju.

Zaključek knjižnih čajank

Čajanke ob knjigah, ki v sodelovanju s Knjižnico Radlje ob Dravi na naši šoli potekajo že 16. leto, so tudi v tem šolskem letu pritegnile veliko učencev druge in tretje triade, za katere srčno upamo, da bodo tudi s pomočjo tega projekta vzljubili branje in z veseljem odkrivali vedno nove knjižne svetove.

Na prireditvi so se učenci predstavili kar s petimi dramskimi uprizoritvami, dve od teh so v celoti pripravili sami. Poskrbeli pa so tudi za glasbeni in plesni premor med posameznimi prizori.

Knjižničarke Knjižnice Radlje ob Dravi so za sodelujoče učence tudi letos pripravile drobno pozornost, učenci, ki so se udeležili treh čajank in bralnega maratona, pa so si prislužili knjižno nagrado. Iskrene čestitke vsem!

mag. Majda M. LESJAK

DAN DEJAVNOSTI – EKO DAN

V sredo, 26. aprila 2023, je na naši šoli potekal dan dejavnosti, ki smo ga zapolnili z zanimivimi vsebinami. Dan se je pričel s kulturno prireditvijo, ki smo jo namenili bližajočim praznikom, to je dnevu boja proti okupatorju in prazniku dela, ter dnevu Zemlje, ki je bil 22. aprila.

Po prireditvi so si učenci ogledali razstavo razrednih eko plakatov, ki so jih pripravili v sklopu šolskega eko projekta z naslovom »Majhna dejanja za velika energetska varčevanja«. V tem času nas je obiskala tudi predstavica trgovine Office&More. Predala nam je nagrado sponzorja blagovne

znamke Jolly za osvojeno 5. mesto pri zbiranju zamaškov za društvo Vesele nogice. Sledilo je skupno fotografiranje na šolskem igrišču, nato pa je učence čakalo mnogo zanimivih dejavnosti, ki so jih zanje pripravili gasilsko društvo Muta, Policijska postaja Radlje, šola varne vožnje Relax in učitelja športne vzgoje.

Učenci so si z zanimanjem ogledali gasilska vozila, gasilno opremo in pripomočke ter predstavitev gašenja. Pri policistih so učenci največ zanimanja pokazali za prikaz ubogljivosti akcije izšolanih policijskih psov. Učenci višjih razredov so poznavanje

varne vožnje ponovili in utrdili v prostorih Relaxa, medtem ko so se mlajši lahko na igrišču preizkusili v spretnostni vožnji s kolesom po poligonu. Med posameznimi dejavnostmi sta učitelja športne vzgoje poskrbela tudi za zabavne igre, kjer so učenci z različnimi skupinskimi nalogami razvijali sodelovanje in prijateljstvo. Čeprav je bil dan vremensko res aprilski in smo v strahu pred dežjem gledali v črne oblake nad nami, nam je vreme vseeno dopustilo, da smo eko dan uspešno zaključili.

Milena REPNIK

ŽIVLJENJE NA OŠPP MUTA

Vsako leto učenci osnovne šole s prilagojenim programom sodelujejo na več likovnih in literarnih natečajih, tekmovanju iz znanja matematike ter na tekmovanju Mladi tehnik. Na vseh teh natečajih in tekmovanjih učenci prikažejo veliko mero ustvarjalnosti, potrpežljivosti, iznajdljivosti in natančnosti, da se čim bolje predstavijo. Tako so bili učenci nagrajeni na dveh likovnih natečajih, odšli so na državno matematično tekmovanje na Jesenice (dosegli 9. in 10. mesto) ter preko regijskega tekmovanja tudi na državno tekmovanje Mladi tehnik v Ljubljano. Tam je učenka Nina Barbara Juhart dosegla odlično 4. mesto in s tem srebrno priznanje.

Z učenci in učitelji OŠPP smo se še posebej potrudili in z velikim veseljem pristopili k izvojanju 8. Tedna pisanja z roko, ki je potekal od 23. do 27. januarja 2023. Najprej smo v okviru dveh razrednih ur pozornost namenili nosilni temi, in sicer Mislim tiho, pišem počasi. Skupaj z učenci smo prišli do pomembnih spoznanj o tem, da se tudi skozi pisavo odražajo naša notranja stanja, da se preko pisave vidi naše počutje, osredotočenost in pripravljenost za delo.

V okviru 8. Tedna pisanja z roko smo letos raziskovali Prekmurje. Z učenci smo se odločili, da bomo pripravili **Knjigo o PREKMURJU**. Najprej smo z učenci pregledali, kje leži Prekmurje in kakšne znamenitosti ima. Nadalje smo se odločili, da bomo v knjigi zajeli geografski, zgodovinski, kulinarčni in kulturni vidik Prekmurja. Nastala je zanimiva knjiga o Prekmurju, lahko bi ji rekli tudi senzorna, saj smo nekatere teme še dodatno senzorno podkrepili.

Knjiga o Prekmurju

Vključili smo tudi izkustveno učenje. Pri kulinarčnem vidiku smo skupaj z učenci pripravili dve tradicionalni prekmurski

Kuhanje bograča

jedi, in sicer prekmursko gibanico in bograč. Oboje nam je odlično uspelo. Še posebej moramo omeniti kuhanje bograča. Kuhali smo ga zunaj, sredi februarja, na odprtem ognju. Zelo smo se zabavali in se naučili veliko novega o tem delu Slovenije. Najpomembnejše pa se nam zdi, da smo se družili, si pomagali ter seveda mislili tiho in pisali počasi.

Mateja MAZGAN, prof.

EKO KROŽEK IN EKO DAN NA OŠPP

V sklopu projekta Okolju prijazna šola tudi na OŠPP že vrsto let potekajo različne dejavnosti. V letošnjem letu 2022/23 smo dejavnosti, ki so jih izvajali učenci skozi šolsko leto, strnili pod naslov MAJHNA DEJANJA ZA VELIKA ENERGETSKA VARČEVANJA. Z učenci smo se veliko pogovarjali o tem, na kakšen način lahko varčujemo pri rabi električne energije. Pozornost smo namenili tudi rabi obnovljivih virov energije.

V okviru eko krožka smo vse leto pridno zbirali zamaške, star papir, sijalke, kartuše ter odpadne baterije.

Zaključna prireditev je potekala v sredo, 26. aprila 2023. Takrat je potekal dan dejavnosti, v okviru katerega smo pozornost namenili tudi eko vsebinam. Spomnili smo se dneva Zemlje, ki je bil 22. aprila. Skupaj

z učenci OŠ Muta smo pripravili različne plakate, kjer so se učenci dotaknili skrbi za okolje in rabe obnovljivih virov.

Nina Barbara Juhart

Omeniti želimo Nino Barbaro Juhart in Ožbeja Mršaka. To šolsko leto zaključujeta šolanje na OŠPP. Vsa leta svojega šolanja sta bila nekakšna gonilna sila eko krožka. Z velikim veseljem in pripravljenostjo sta se udeleževala sestankov eko krožka. Pridno

Ožbej Mršak

sta prinašala odpadne baterije, zamaške in star papir. Vedno sta bila pripravljena narediti nekaj več za ohranjanje našega planeta. Želimo jima vse dobro na novi poti, kamorkoli ju bo že ponesla.

Mateja MAZGAN, prof.

Jožefa Pavlič

Med 2. svetovno vojno so Nemci veliko zavednih Slovencev poslali v taborišča: koncentracijska, mladinska, uničevalna, prehodna ... V enem izmed avstrijskih taborišč sta bila tudi moja prababica Jožefa Pavlič in njen brat Anton, njuno mamo pa so poslali v delovno taborišče Strnišče pri Ptuj. Zgodbe posameznih ljudi, ki so preživeli ta taborišča, so različne. Svojo pretresljivo zgodbo mi je zaupala moja, sedaj žal že pokojna, prababica pri svojih 91 letih.

Pisalo se je leto 1944. Kaj je takrat zaznamovalo življenje tvoje družine?

Bili smo še kar velika družina. Mama je skrbela za nas, oče pa je žal že zgodaj umrl. Vključno z mano nas je bilo sedem, ena sestra je umrla že zelo mlada. Imela sem štiri brate – Antona, Franca, Ivana in Ferdinanda ter dve sestri – Elizabeto in Frančiško. Živelimo v Jugoslaviji, v vojnem času. Nekega dne so po nas prišli vojaki, morali smo vstopiti v tovornjak, in naju z bratom Tončkom odpeljali v »lager« v Avstrijo. Stara sem bila okoli 14 let, brat pa okoli 12 let. Nikoli ne bom pozabila tega dneva, saj so naju ločili od mame, ki so jo odpeljali v taborišče na Ptuj. Brata Franc in Ivan ter sestra Elizabeta so bili pri partizanih in to je bil tudi razlog, da so nas odpeljali v taborišče. Nemcem nas je izdal sosed.

Zakaj so v taborišča poslali tudi nedolžne otroke?

Zaradi maščevanja in ker so mislili, da se upornišтво podeduje, zato so otroke hoteli prevzgojiti, ponemčiti.

Kje je bilo to taborišče in kako se je imenovalo?

Natančno se ne spomnim imena taborišča, mislim da je bilo »Kniknfeld«, bilo je v bližini Gradca, kjer je bilo veliko taborišč. Mamo pa so odpeljali v delovno taborišče Strnišče pri Ptuj (Šterntal). V taborišču so bili samo otroci in starejše ženske. Tja so nas peljali s tovornjakom. Jokala sem vso pot, saj nisva razumela, kaj se je dogajalo in zakaj sva bila ločena od mame. Veliko sva mislila nanjo, kje je in ali je sploh živa.

Najbrž vaju je bilo zelo strah?

Na smrt me je bilo strah, počutila sem se osamljeno. Moj cilj je bil preživeti in zaščititi brata ter se varno vrniti domov. Spomnim se, da sem ga ves čas držala za roko, da se ne bi izgubil. Imela sva samo drug drugega.

Kakšen odnos so imeli pazniki do vas? Ste imeli dovolj hrane?

Pazniki so bili Nemci in Avstrijci. Do nas so bili prijazni. Bilo je malo hrane, zato smo bili lačni. Ker pa sem pomagala v kuhinji in me je glavna avstrijska kuharica imela rada, sem na skrivaj dobivala hrano. Ta kuharica, žena avstrijskega oficirja, je bila zelo prijazna do mene, saj sama ni mogla imeti otrok.

Kako pa je izgledalo taborišče?

Živeti smo morali v skromnih barakah, spati pa na vojaških posteljah, na stranišče smo hodili ven, na mrzlo. Zunaj smo se lahko tudi igrali, lahko smo se lovili. Delati smo morali na sosednjih kmetijah, pobirali smo krompir. Včasih so nas tolažile starejše ženske, bili smo njihovi otroci.

Ali si razumela nemško?

Ja, hitro smo se naučili, starejše gospe, ki so bile Slovenke, so nam prevajale.

Kako dolgo ste bili zaprti? Se spomniš dneva, ko so vas izpustili?

V taborišče smo prišli leta 1944, tam smo ostali šest mesecev in se vrnili ob osvoboditvi Jugoslavije, leta 1945. Z vlakom so nas iz Avstrije pripeljali do Dravograda, od tam pa sva z bratcem peš odšla do doma, do Dobrave pri Radljah ob Dravi. Na vlaku naju je bilo spet strah, kaj se bo zgodilo in kam gremo, saj nisva zaupala nikomur. Tudi mama se je po osvoboditvi vrnila domov iz ptujskega taborišča.

Ali se velikokrat spomniš teh žalostnih mesecev, preživetih v taborišču?

Velikokrat se spomnim teh žalostnih dni. To naju je z bratom zelo povezovalo, pogosto se pogovarjava o tem. Tega človek ne more pozabiti. Midva sva še edina v tej družini, vsi so žal že pokojni, zato je med nama posebna vez. Oba sva tudi člana društva izgnancev. O tem dogodku tudi večkrat sanjam in o tem govorim s svojimi vnuki in pravnuki, saj jih ta tema zanima.

Imela sva srečo v nesreči, saj so bili pazniki, oficirji in kuharice prijazni do nas. Največja sreča pa je bilo ponovno srečanje z mamo in vrnitev domov, v svobodo. Brata partizana sta se želela maščevati sosеду, ki nas je izdal, a tega nisem pustila, zato jima nisem povedala imena tega soseda. Menim, da maščevanje prinaša le krivice, ki pa jih je bilo takrat v vojnem času že preveč. Cenite svobodo, sama sem namreč doživela, kako je, če si zaprt in ločen od svojih ljubljenih, izgnan iz svoje domovine.

Naja PAVLIČ, 9. b

ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC – SREDNJA ŠOLA MUTA

ITALIJANSKI VEČER

Dijaki razredov GTT3 in GTT4, Srednje šole Slovenj Gradec in Muta, smo v mesecu septembru obiskali italijansko pokrajino Toskano. V četrtek, 19. januarja 2023, smo večmesečni projekt zaključili s kulinarčnim Italijanskim večerom, na katerega smo povabili ravnatelja, profesorje in starše.

Cedijo se sline

Z mentorjem Jankom Uršnikom, profesorjem italijanščine, smo poiskali recepte tradicionalnih italijanskih jedi, jih prevedli ter s pomočjo profesorice slovenščine, Nataše Osojnik, pravopisno uredili. Nato smo sestavo jedi temeljito preučili in se razdelili v skupine.

Dokaz, da so se kuharji, ki so kuhalnice vihteli pod mentorstvom profesorice Hedvike Tajnik in Suzane Planšak, dela lotili vestno in odgovorno, so bile dovršene jedi, predstavljen na pogostitvi. Da smo lahko pričarali pravo italijansko pravljico, so poskrbeli dijaki, zadolženi za strežbo. Pod mentorstvom profesorice Dragomire Šavc so preučili vina in aperitive, ki se najboljše podajo k pripravljenim jedem, ter poskrbeli za jedilne liste, vabila, zastave in drugo dekoracijo.

Tehnična ekipa, z Marcelom Furmanom na čelu, je poskrbela za projekcijo, s katero smo želeli prikazati nekaj zanimivih trenutkov naše strokovne ekskurzije po Toskani, in tudi za ozvočenje na prireditvi. S pomočjo mentorice, profesorice Lidije Ajtnik, smo izdelali bilten, v katerega smo vključili vse podatke o vodenju in dogodivščinah, ki smo jih na ekskurziji doživeli. Le-teh ni bilo malo.

Jure Kordež in David Ajtnik sta pripravila potopisno predavanje, v katerem sta predstavila nekaj toskanskih znamenitosti in povedala nekaj zanimivih prigod, ki nam bodo vsem ostale v

Poskusili smo dobrote

spominu. Vitan Strmčnik in Urška Rebernik sta imela možnost, da se na zaključni prireditvi dokaževa v vlogi voditeljev, zato sta spisala scenarij in s profesorjema, Matejo Gorišek in Jankom Uršnikom, določila sam potek prireditve.

Celostna podoba našega Italijanskega večera, v katerega smo vložili veliko truda, je bila estetska in dovršena. Prepričani smo, da smo s prireditvijo in kulinarčno ponudbo razveselili starše, profesorje, ravnatelja in tudi medije.

Upamo in želimo si, da bodo takšne dogodke organizirale tudi prihajajoče generacije, saj so izkustveno učenje, raziskovanje in zabava ob usvajanju novega znanja odločilnega pomena za nadaljnjo poklicno pot in življenje samo. Za zaključek naj dodava še, da so bili starši nad našim napredkom in usvojenim znanjem navdušeni, mi pa veseli in ponosni, da smo zastavljeni projekt uspešno izpeljali.

EKONOMISTI SREDNJE ŠOLE SLOVENJ GRADEC IN MUTA ODLIČNI NA MEDNARODNEM SEJMU UČNIH PODJETIJ V CELJU

V sredo, 22. marca 2023, se je v Celju odvijal 17. mednarodni sejem učnih podjetij, na katerem je istočasno potekalo tudi državno tekmovanje le-teh. Od leta 2006, ko je potekal 1. sejem, se je veliko spremenilo: dogajanju se je priključilo veliko tujih učnih podjetij, stojnice so iz leta v leto boljše, lepše, poslovne ideje izvirnejše, učna podjetja pripravijo tudi interaktivno promocijsko gradivo in izvajajo predstavitevne »pitche«. Zelo smo bili veseli, da smo se končno srečali v živo, saj je zaradi virusa corone sejem tri leta potekal le »online«. Na sejmu je sodelovalo 47 učnih podjetij iz Slovenije, Avstrije, Hrvaške, Belgije, Bolgarije in Italije. Med njimi je bilo tudi naše podjetje *Asistentko, d. o. o.*, ki se ukvarja

IZ DELA JAVNIH ZAVODOV

z osebno asistenco, druženjem starostnikov in varstvom otrok. S pripravami so začeli že decembra, ko so zmagali na šolskem tekmovanju učnih podjetij. Pripravili so veliko propagandnega materiala: poslovni načrt, radijsko in TV reklamo, predstavitveni pitch podjetja, spletno in facebook stran, razne ponudbe, reklamne letake, zloženko podjetja, račune, nagradno igro ... Zadovoljni so bili tako s svojo predstavitvijo kot z obsegom prodaje.

V času sejma je potekalo državno tekmovanje učnih podjetij, na katerem so ocenjevali razstavni prostor, osebje, izvirnost poslovne ideje, predstavitveni pitch, komunikacijo s kupci ... Vse stojnice so bile tematsko izvirno urejene, učna podjetja pa so se s svojo kreativnostjo odlično izkazala. **UP Asistentko je doseglo drugo mesto za izvirnost poslovne ideje in skupno tretje mesto na Mednarodnem sejmu učnih podjetij.**

Bravo.

ERASMUS+ KA122

V šolskem letu 2022/23 smo na Srednji šoli Slovenj Gradec in Muta uspešno zaključili projekt kratkotrajne mobilnosti dijakov in zaposlenih v poklicnem izobraževanju Erasmus+ KA122, s katerim je naša šola prvič stopila na samostojno pot pri projektu, v sklopu katerega so dijaki pridobivali delovne izkušnje v tujini. Skupno je bilo izbranih 22 dijakov, ki so se preizkusili na ustreznih delovnih mestih v Bragi na Portugalskem, Torinu v Italiji ter Malagi v Španiji, osem profesorjev pa se je udeležilo sledenja zaposlenemu na podobnem delovnem mestu. Vključeni so bili dijaki iz programov gastronomija in turizem, predšolska vzgoja, ekonomija in lesarstvo. Za vse udeležence so organizacije gostiteljice pripravile veliko izletov in priložnosti aktivnosti, tako da so lahko dodobra spoznali utrip države in navezali nove stike.

Spoznavanje utripa v Malagi

OT4 POSADILI DREVO

V šolskem letu 2022/23 šolanje zaključuje že 15. generacija okoljevarstvenih tehnikov, ki so v štirih letih svojega izobraževanja pridobili veliko splošnoizobraževalnih znanj, še posebej pa znanj

Tradicionalna posaditev češnj

iz različnih strokovnih modulov. Pri predmetu gospodarjenje s prostorom in kakovost tal so pridobili teoretična in strokovna znanja iz tem prsti, kmetijstva, gozdarstva, še posebej pa iz prostorskega in urbanističnega načrtovanja.

Za simboličen zaključek izobraževanja je tudi letošnja generacija okoljevarstvenih tehnikov v ponedeljek, 15. 5. 2023, tradicionalno posadila svoje drevo, ki jim ga, kot vsako leto, podarja Drevesnica Omorika. Posadili smo češnjo, ki pa ne bo le eno izmed dreves v okolici šole, ampak tudi prvo drevo v šolskem sadovnjaku, ki bo nastajal skozi prihodnja leta.

26. Lesarijada

LESARIJADA 2023

V četrtek, 20. aprila 2023, se je na Srednji šoli Slovenj Gradec in Muta odvijala 26. Lesarijada, državno tekmovanje in srečanje srednjih lesarskih šol Slovenije. Dijaki 10 šol, med katerimi je tudi Zavod za gluhe in naglušne, so se preizkušali v pridobljenih strokovnih znanjih, spretnostih in športnih veščinah. Okoli 300 dijakov je tekmovalo v petih disciplinah, in sicer:

- v ročni obdelavi lesa,
- v izdelavi intarzije,
- v najboljši fotografiji,
- v vzdržljivostnem teku,
- v namiznem tenisu.

IZ DELA JAVNIH ZAVODOV

Praktična obdelava lesa

Lesarijada ne predstavlja samo druženja in tekmovanja, ampak veliko več, saj se v strokovnem pomenu osredotoča na odnos do okolja in do naše primarne naravne sestavine, lesa, udeležencem pa omogoča, da s svojim delom pokažejo, kako vidijo lesarsko industrijo v prihodnosti.

Družabno in tekmovalno obarvan dogodek je s svojimi skladbami popestril tudi koroški glasbenik Adi Smolar.

POSLUH, MEDVED GRE!

V torek, 7. 2. 2023, so dijaki 3. letnika programa Predšolska vzgoja učencem OŠ Podgorje premierno predstavili igro Posluh, medved gre. Navdih so črpali iz zgodbe z naslovom Posluh, jazbec gre in ustvarili zanimivo priredbo.

Dijaki so pripravili igro Posluh, medved gre

Da so dijaki svojo nalogo odlično opravili, so potrdili učenci, ki so med predstavo in tudi na delavnicah aktivno sodelovali. Preizkušali so se v plesu, petju, izdelovali so lutke, iz slanega testa pa oblikovali žival, ki jih je skozi zgodbo najbolj navdušila.

Še enkrat se je izkazalo, da je medprogramsko sodelovanje ključ do uspeha. Dijaki 3. letnika programa predšolska vzgoja so s pomočjo profesorja Petra Hergolda sceno zasnovali, izdelali pa so jo dijaki, ki obiskujejo program mizar.

Zelo veseli in hvaležni smo, da lahko igro predstavljamo v vrtcih na Koroškem, še bolj veseli pa smo pozitivnega odziva vrtčevskih otrok, saj so oni naša ciljna publika.

DRŽAVNO TEKMOVANJE V TEHNIKI PRODAJE

V sredo, 19. 4. 2023, se je na Šolskem centru Ptuj odvijalo državno prvenstvo v tehniki prodaje. Tekmovalo je trinajst slovenskih trgovskih šol.

Po uvodnem pozdravu organizatorjev in ravnateljev smo se odpravili v učilnice, kjer so tekmovalci in člani komisije dobili še zadnja navodila o poteku tekmovanja. Nato smo se odpeljali v različne ptujske trgovske centre in obiskali osem trgovin. Tričlanske komisije učiteljev so ocenjevale sprejem kupca, postrežbo, zaključek prodajnega postopka in splošni vtis.

Našo šolo je zastopalo osem dijakov, vodili pa sta jih mentorici Vanja Lužnic in Olga Jeznik. Ob zaključku tekmovanja smo bili presrečni, saj so naša prizadevanja obrodila sadove. Poleg mentoric so z nabiranjem izkušenj tekmovalcem pomagali delodajalci različnih koroških trgovin, v veliko pomoč pa so jim bile tudi učne ure sodelavke Tajde Krevh.

V šestih tekmovalnih področjih smo osvojili štiri srebrna in dve bronasti priznanji.

Državno tekmovanje v tehniki prodaje

Na tekmovanju so se naši dijaki ogromno naučili in navdušeni ugotovili, da jim je ta izkušnja prinesla več samozavesti in komunikativnosti, zato že komaj čakajo, da bodo lahko s še več zrelosti in strokovnosti, ki ju prinaša trgovski poklic, naslednje leto presegli te rezultate.

POTEP PO IRSKI

V torek, 25. 4. 2023, smo se v okviru prostih izbirnih vsebin odpravili na Irsko. Ob 7. uri smo iz dunajskega letališča poleteli do Dublina, kjer nas je pričakal avtobus. Odpeljali smo se na zahodni del Irske, do mesta Limerick. Najprej smo se skupaj z vodnikom sprehodili po mestu, nato pa smo imeli tudi nekaj prostega časa. Popoldan smo si ogledali še Bunratty Castle, nekoč je bila to normanska utrdba, danes pa najbolj obnovljen grad na Irskem. Nato smo se dijaki sami sprehodili skozi Folk Park, muzej na odprtem, ki prikazuje življenje na Irskem v 19. stoletju. Ob koncu dneva smo se ustavili še v tipičnem irskem mestu Ennis in si ga ogledali. Prespali smo v hotelu Woodstock Ennis. Drugi dan smo se po zajtrku odpravili do najbolj znanih klifov, Cliffs of Moher. Med vožnjo proti mestu Galway smo si ogledali čudovito

IZ DELA JAVNIH ZAVODOV

pokrajino Burren. Ko smo prispeli do mesta, smo se skupaj sprehodili po glavni ulici ter spoznali izvor besed linč in bojkot. Nato smo imeli nekaj prostega časa, ki smo ga izkoristili za ogled in nakupe v barvitih trgovinah. Sledila je vožnja na vzhodni del Irske, do hotela Pilo Hotel Ashbourne. Tretji dan smo se po zajtrku odpravili do kmetije Causey Farm. Med vožnjo smo se ustavili na keltskem pokopališču, kjer smo videli znani Muiredachov križ. Na kmetiji nas je pričakal irski vodnik, ki je z nami preživel dan. Najprej smo se naučili, kako se pripravi kruh oz. »soda bread«. Do kosila smo si ogledali kmetijo in videli različne živali. Po kosilu smo se pa odpravili na polje, kjer smo spoznali pomen šote. Naučili smo se tudi nekaj korakov irskega plesa in poskušali igrati na bobne. Tisti, ki smo želeli, smo se lahko preizkusili tudi v hurlingu, nacionalnem irskem športu. Dan se je zaključil z večerjo ob živi irski glasbi. Četrty dan smo se po zajtrku odpravili v Dublin. Najprej smo se ustavili v pristanišču, nato je sledil ogled mesta Dublin in parka Phoenix. Ustavili smo se tudi pri spomeniku Famine Memorial in si od zunaj ogledali pivovarno Guinness. Ko smo se pripeljali do znamenite ulice O'Connell Street, smo pot nadaljevali peš. Sprehodili smo se do Ha'penny Bridge-a, predela Temple Bar in do spomenika Molly Malone. Ogled se je končal v največji nakupovalni ulici smaragdne otoka Grafton Street. Tisti, ki smo želeli, smo si ogledali še Trinity College, kjer hranijo Book of Kells, rokopis neprecenljive vrednosti iz 9. stoletja. Nato smo imeli še nekaj prostega časa za nakupe in ogled. Peti dan smo se po zajtrku zopet odpravili v Dublin. Ogledali smo si Merrion Square Park, kjer se nahaja spomenik Oscarja Wilda. Sledil je še ogled zbirke keltskega zlata v National Museumu. Po končanem ogledu smo se odpeljali do letališča Dublin, od koder je sledil let do Trsta. V Slovenj Gradec smo prispeli malo čez pol noč.

PROJEKT HOTEL ZA EN DAN

Projekt Hotel za en dan smo zasnovali na Srednji šoli Slovenj Gradec in Muta, izvedli pa smo ga v sodelovanju s Hotelom Slovenj Gradec, picerijo in pivnico Kufr in podjetjem Vabo. Osnovno vodilo projekta je bilo, kako izboljšati oz. popestriti hotelsko ponudbo. Združili smo moči in znova pokazali, kako zelo pomembno in učinkovito je medprogramsko sodelovanje.

Postregli smo goste

Pripravili smo stojnico

Mentorji in dijaki 3. letnikov so se priprav in izvedbe same lotili zelo resno. Nastali so odlični izdelki. Žal nam jo je na dan predavitve projekta zagodlo vreme, vendar smo našli rešitev in stojnice postavili kar v avlo naše šole. Upamo in verjamemo, da bomo lahko projekt v septembru 2023 predstavili tudi širši javnosti.

Dijaki programa gastronomija in turizem so pripravili:

- vprašalnik o zadovoljstvu gostov,
- hišno sladico, ki so jo poimenovali Galaksija okusov,
- turistični ogled mesta ...

Dijaki programa predšolska vzgoja so izdelali:

- igro spomin,
- premični igralni kotiček.

Okoljevarstveniki, ki so z mislimi ves čas pri varovanju okolja, so pripravili:

- oznake za ozaveščanje o varčevanju z vodo in energijo,
- načrt za trajnostno vodenje hotela,
- ekološko milo.

Dijaki, ki obiskujejo program lesarstvo, so pripravili lesene podstavke za narezke z logotipom naše šole in podjetja Vabo.

Jumbo plakati in promocijski material je nastal izpod rok dijakov, ki se izobražujejo v programu ekonomija.

Gostinci so pripravili vrtiljak okusov, s katerim so pobožali naše brbončice:

- bao bans z natrgano svinjino,
- takosi z utrganim piščetom,
- kvočevi nudl,
- čokoladna kocka.

Vedno znova se potrjuje rek, da je v slogi moč. Tudi danes smo potrdili tezo, da je sodelovanje ključ do uspeha. Hvala vsem, ki ste kakorkoli sodelovali pri projektu, v katerem smo lahko predstavili naše ideje, kako popestriti hotelsko ponudbo, in nam omogočili, da na podlagi izzivov rastemo.

IZ DELA JAVNIH ZAVODOV

OTVORITEV UČNE PRODAJALNE

Učna prodajalna, ki smo jo na Srednji šoli Slovenj Gradec in Muta odprli s pomočjo Mercatorja, je zasnovana kot simulacija prave trgovine, v celoti je opremljena in založena z izdelki, ima delujočo blagajno, zato omogoča kakovostno praktično učenje mnogih veščin, ki jih prodajalke in prodajalci pri opravljanju svojega dela potrebujejo, zato pomeni veliko pridobitev, saj se bodo novi rodovi trgovk in trgovcev lažje seznanili s praktičnimi vidiki tega zanimivega in perspektivnega poklica.

Simulacija prave trgovine

Poklic trgovec/trgovka je že dlje časa med deficitarnimi poklici, zato ga želimo s posredovanjem informacij o najspodobnejših trgovskih praksah in učnimi prodajalnami bolj približati mladim, saj gre za dinamičen in zanimiv poklic. Tako Mercatorjeve prodajne inštruktorice obiščejo učne prodajalne tudi med letom in jih posodablajo, sodelujejo pa tudi v učnem procesu ob predstavitvi poklica ter pri izobraževanju s področja prodajnih veščin in sodobnih prodajnih orodij.

Sodelujoče smo sprejeli na zanimivem stopnišču naše šole

Bernard Kresnik, ravnatelj Srednje šole Slovenj Gradec in Muta, je ob otvoritvi dejal: »Program Trgovec na naši šoli izvajamo že 50 let. Dolgoletna tradicija in številni uspehi, ki so jih dijaki dosegli na različnih tekmovanjih, še posebej na tekmovanjih iz tehnike prodaje, nam v procesu izobraževanja mladih vzbujajo še večjo odgovornost. Odprtje učne prodajalne je zagotovo pomemben mejnik, saj bo tako izobraževanje dijakov v programu Trgovec še kakovostnejše. Pri praktičnem pouku bodo lahko dijaki usvojili vse kompetence, ki jih mora imeti dober trgovec. Na tem mestu se moram iskreno zahvaliti podjetju Mercator, saj odprtje prodajalne brez njihove pomoči ne bi bilo mogoče.«

Učitelj Andrej Otto demonstrira, kako se upravlja CNC stroj

GEOCAD – DESIGN GEOMETRY WITH COMPUTER AID

V okviru Erasmus+ projekta z naslovom GEOCAD – Design Geometry with Computer Aid, smo na naši šoli gostili šestnajst dijakov in devet učiteljev iz Estonije, Grčije, Portugalske in Turčije.

V tednu od 6. do 10. februarja smo na naši šoli gostili dijake in učitelje iz Estonije, Grčije, Portugalske in Turčije v okviru projekta Erasmus+ z naslovom Geocad, v okviru katerega se dijaki seznanjajo z Evklidsko geometrijo. Na delavnicah, ki smo jih v tem tednu organizirali, so dijaki risali geometrijske like v programu AutoCAD, le-te pa so potem v lesarski delavnici izrezali iz lesa s pomočjo CNC-stroja. Da bi bil teden še bolj pester in zabaven, smo goste v ponedeljek peljali v Maribor, kjer so morali pobegniti iz visokotehnoloških sob pobega (znanih kot Escape Room), na praznično sredo smo se podali na celodnevno hojo po okolici Rogle, v petek pa smo si ogledali Ljubljano. Srečanje je potekalo v prijetnem in ustvarjalnem vzdušju.

Katja TOMAŽIČ, prof.

JSKD – JAVNI SKLAD ZA KULTURNE DEJAVNOSTI

NA MUTI SO PREPEVALI ZBORI

OŠ Muta, foto: Foto Anka

OŠ Muta, foto: Foto Anka

Na prvi aprilski dan je prepevalo osem odraslih pevskih zasedb, 136 pevk in pevcev, v novi dvorani Kienhofen na Muti. **Območne revije odraslih pevskih zasedb** so se lahko udeležile odrasle pevske zasedbe, ki delujejo na območju občin Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju in Vuzenica. Prepevali so: Ženski pevski zbor Dominica nova pod vodstvom Urške Pečonik, Mešani pevski zbor upokojencev in invalidov Mavrica, ki ga vodi Zala Miklavc, pod taktirko Silva Brezovnika – Moški pevski zbor Kulturnega društva Radlje, Aglaja pod vodstvom Kerstin Pori, Moški pevski zbor KPD Vuhred, ki ga vodi Barbara Mrak, Vokalna skupina KŠTD Remšnik pod vodstvom Martine Mrakič, Ženski pevski zbor Društva upokojencev Vuzenica pod vodstvom Ide Strmčnik in domači Mešani pevski zbor Zvon Muta, ki deluje pod vodstvom Alje Krušič in Rine Repnik.

Nekaj dni pozneje, v torek, 4. aprila, pa so iz ust skoraj 200 pevk in pevcev zadonele pesmi na **Reviji mladinskih pevskih zborov**. Revije so se udeležili štirje mladinski pevski zbori in dva otroška, ki sta se pripravljala na regijsko tekmovanje. Prepevali so: otroški pevski zbor Osnovne šole Radlje ob Dravi pod vodstvom Simone Svanjak, otroški in mladinski pevski zbor Osnovne šole Ribnica na Pohorju, ki ga vodi Urška Pečonik, mladinska pevska zbor Osnovne šole Brezno Podvelka in podružnične osnovne šole Kapla na Kozjaku pod vodstvom Martine Mrakič, ter domači mladinski pevski zbor Osnovne šole Muta z zborovodjem Miho Šrimpfom. Strokovna spremljevalka obeh srečanj, **Tadeja Vulc**, je po koncertih svetovala zborom za nadaljnje delo. Zasedbe je glede na kakovost izvedbe razvrstila na tri nivoje: območni, regijski in državni.

Cvetka MIKLAVC,
JSKD OI Radlje ob Dravi

IZ DELA JAVNIH ZAVODOV

KRAJ HARMONIJE IN FANTAZIJE

V sklopu izobraževanj JSKD Območne izpostave Radlje ob Dravi je vse od oktobra 2022 do marca 2023 potekal **Tečaj risanja: Uvod v razumevanje slike – likovne umetnosti na splošno pod mentorstvom Martine Ambrož**, profesorice likovne pedagogike. Tedenska srečanja so bila namenjena spoznavanju izbrane tematike, podajanju smernic za ustvarjanje ter likovno analizo nastalih del. Namen tečaja pa je pozornost na zaznavanju sveta, predmetov okoli sebe in udeležence seznaniti z zabeleženjem le-tega z risalom ... Odprtje razstave del sedmih mladih ustvarjalcev z

Mute: Zale Filipi, Matevža in Ožbeja Lesjaka, Kim Mihelič, Hane in Zarje Slivnik ter Vite Stemplak je bilo 28. marca v knjižnici na Muti. Razstava, ki smo jo poimenovali **KRAJ HARMONIJE IN FANTAZIJE**, s podnaslovom Ponedeljki so fajn, je bila na ogled vse do konca maja.

Cvetka MIKLAVC,
JSKD OI Radlje ob Dravi

Mladi likovni ustvarjalci z mentorico in koordinatorico programov JSKD Radlje ob Dravi

FESTIVAL ODRASLIH GLEDALIŠKIH SKUPIN, LINHARTOVO SREČANJE

Na **Linhartovem srečanju**, srečanju odraslih gledaliških skupin, ki je potekalo 5. marca na Muti, je sodelovala samo ena gledališka skupina iz OI JSKD Radlje ob Dravi. Predstavili so se igralci iz KUD Stane Sever Ribnica na Pohorju s predstavo avtorja Tončka Žumbarja, *Gazda tote hiše s'n jaz!* V polni dvorani so se gledalci prepustili in uživali v komediji. Predstavo si je ogledala strokovna spremljevalka **Mateja Kokol**.

Cvetka MIKLAVC,
JSKD OI Radlje ob Dravi

KUD Staneta Severja Ribnica na Pohorju

NAGRAJENCI OBČINSKIH PRIZNANJ

*Srebrni
grb*

*Rupert
KRAJNC*

*Bronasti
grb*

*Marina
GALER*

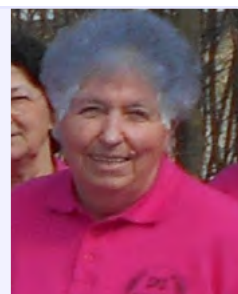
*Bronasti
grb*

*Alojzija
GERHOLD*

*Pisno
priznanje
občine*

*Marija
POROČNIK*

*Pisno
priznanje
občine za
jubilejne priložnosti*

*CERKVENI PEVSKI ZBOR
PERNICE*

*Pisno
priznanje
občine za
jubilejne priložnosti*

*MEŠANI PEVSKI
ZBOR ZVON*

*Pisno
priznanje
občine za
jubilejne priložnosti*

*DRUŠTVO IZGNANCEV
SLOVENIJE 1941–1945*

*Pisno
priznanje
občine za
jubilejne priložnosti*

*DRUŠTVO TABORNIKOV
ROD BISTREGA
POTOKA MUTA*

*Pisno
priznanje
občine za
jubilejne priložnosti*

*KMEČKA GODBA
PERNICE*

*Pisno
priznanje
občine za
jubilejne priložnosti*

*SKUPINA MUCE
COPATARICE*

GLASBENO TEKMOVANJE BOLERO

3. MEDNARODNO GLASBENO TEKMOVANJE BOLERO

V prostorih Občine Muta je meseca maja v organizaciji Glasbene šole Muta potekalo 3. Mednarodno glasbeno tekmovanje **BOLERO** za tolkala, pihala in trobila. Tekmovanja se je udeležilo več kot 300 tekmovalcev iz Slovenije, Avstrije, Hrvaške, Italije, Srbije, Poljske, Nemčije, Francije in Rusije, skupaj s profesorji in korepetitorji tekmovalcev pa smo na Muti gostili preko 600 glasbenikov iz petinsedemdesetih glasbeno izobraževalnih ustanov.

Iz leve proti desni: Simon Klavžar, Marianna Bednarska, Filip Philipp. Foto: Studio Zima

Tekmovanje je potekalo pod idejnim in organizacijskim vodstvom profesorja tolkal in violine na glasbeni šoli Muta, **Andraža Likarja** ter profesorice pihal na glasbeni šoli Muta, **Ajde Antolovič**, ki sta k sodelovanju v žirijo tekmovanja povabila mednarodno priznane glasbenike z zavirljivimi življenjepisi. **Simon Klavžar**, profesor tolkal na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani, je pri disciplini tolkala prevzel vlogo predsednika strokovne žirije, družbo pa sta mu izza ocenjevalnih klopi delala še avstrijec **Filip Philipp**, član dunajskih simfonikov, ter poljakinja **Marianna Bednarska**, mednarodno priznana tolkalnica in prejemnica mnogih prestižnih nagrad na največjih tekmovanjih klasične glasbe.

Iz leve proti desni: Gordan Tudor, Karolina Šantl Zupan, Jože Kotar. Foto: Studio Zima

Iz leve proti desni: Matej Šarc, Mihael Mitev, Ajda Antolovič, Jože Kotar, Andraž Likar. Foto: Studio Zima

Pri pihalih so žirijo sestavljali domačinka **Karolina Šantl Zupan**, profesorica flaute na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani in na Akademiji za glasbo Univerze v Zagrebu, **Jože Kotar**, profesor klarineta na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani in solo klarinetist v orkestru RTV Slovenija, **Gordan Tudor**, profesor saksofona na Umetniški akademiji v Splitu, **Mihael Mitev**, solo fagotist v orkestru SNG Maribor ter **Matej Šarc**, direktor Slovenske Filharmonije in profesor oboe na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani.

Iz leve proti desni: Blaž Ogrič, Igor Ranković, Jure Gradišnik. Foto: Studio Zima

Troblilce so na 3. Mednarodnem glasbenem tekmovanju **BOLERO** ocenjevali **Jure Gradišnik**, profesor trobente na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani in solo trobentač orkestra RTV Slovenija, **Blaž Ogrič**, solo hornist orkestra Slovenske filharmonije, in **Igor Ranković** iz Srbije, solo pozavnist filharmonije v Beogradu.

Andraž Likar, vodja tekmovanja, je svoje misli o – sedaj že tradicionalnem – tekmovanju strnil v nekaj stavkov: »Tudi letos je bila naša želja in cilj zasnovati dogodek, ki v prvi vrsti združuje mlade glasbenike, njihove mentorje in korepetitorje iz različnih držav. Verjamemo, da je vsako tekmovanje izjemna priložnost, da se spletejo nove vezi, da se učimo drug od drugega, predvsem pa

GLASBENO TEKMOVANJE BOLERO

Andraž Likar, vodja tekmovanja. Foto: Studio Zima

smo prepričani, da bodo po tekmovanju vsi nastopajoči bogatejši za neprecenljivo izkušnjo. Glasbena šola Muta s tovrstno organizacijo pomembno prispeva k strokovni pedagoški rasti na področju tolkal, pihal in trobil v Sloveniji in drugod, naš primarni cilj pa je dolgoročno spodbuditi mlade glasbenike k poglobljenemu glasbeno-umetniškemu udejstvovanju na visokem nivoju. Tekmovanje za naš kraj predstavlja doprinos širšega pomena, saj s svojo internacionalno naravnostjo hkrati prispeva tudi k razvoju turizma in drugih panog na področju občine Muta in koroške regije. Dolgoročna vizija naše šole je obseg projekta še povečati in se s tem postaviti na zemljevid najpomembnejših dogodkov takšnega značaja v Sloveniji in širše.»

Glasbena šola Muta se zahvaljuje sodelavcem, učiteljem in celotni organizacijski ekipi za pomoč pri izvedbi tekmovanja, vsem podjetjem in posameznikom za sponzorsko pomoč, predvsem pa so hvaležni za podporo generalnemu pokrovitelju tekmovanja – Občini Muta, ki je s svojim sodelovanjem pomembno prispevala h kulturnemu dogajanju na Muti, predvsem pa je jasno izrazila zavedanje o pomembnosti kulture pri nas.

NA TEKMOVANJU USPEŠNI TUDI DOMAČI UČENCI IN PROFESORJI

Vito Podrzavnik na klarinetu in Jan Pušnik za klavirjem. Foto: Studio Zima

Na 3. Mednarodnem glasbenem tekmovanju BOLERO so nastopili tudi učenci glasbene šole Muta. Klarinetist **Vito Podrzavnik** je pod mentorstvom **Ajde Antolovič** na tekmovalnem odru nastopil prvič. Tekmoval je v predkategoriji in prejel zlato plaketo s pohvalo ter nagrado za najbolj obetavnega mladega glasbenika v kategoriji. Na klavirju ga je spremljal **Jan Pušnik**.

Anže Krivc med tekmovalnim nastopom. Foto: Studio Zima

Tolkalci iz Mute so na domačem tekmovanju nastopili že tretje leto zapored. Pod mentorstvom **Andraža Likarja** sta nastopila **Anže Krivc** in **Neža Jezernik**, na žalost pa se je nekaj dni pred tekmovanjem poškodoval – pred tem že večkrat nagrajeni – **Stas Lauko**, ki je moral letošnje tekmovanje izpustiti. **Anže Krivc** je v I. kategoriji ob klavirski spremljavi **Jana Pušnika** dosegel zlato plaketo s pohvalo in drugo mesto, **Neža Jezernik** pa si je v mednarodni konkurenci v najvišji, III. kategoriji, priigrala zlato plaketo in tretje mesto. Za Nežo, ki spada med najbolj uspešne učence v zgodovini glasbene šole Muta, je bilo to zadnje tekmovanje pod mentorstvom Andraža Likarja, saj v prihajajočem šolskem letu po uspešno opravljenih sprejemnih preizkusih nadaljuje s šolanjem na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani.

GLASBENO TEKMOVANJE BOLERO

Pomembno je izpostaviti, da so kot mentorji tekmovalcem na 3. Mednarodnem tekmovanju BOLERO sodelovali tudi vrhunski glasbeniki in profesorji z Mute, ki delujejo na drugih glasbenih šolah, med njimi trobentač **Tadej Vilar**, saksofonist **Daniel Lauko** in klarinetist **Igor Vrhnjak**, ki so s svojimi učenci dosegli odlične rezultate.

Vsem tekmovalcem in njihovim mentorjem iskreno čestitamo!

Neža Jezernik med tekmovalnim nastopom. Foto: Studio Zima

PREMIERNO V SKLOPU TEKMOVANJA TUDI KONCERTI IN SEMINAR

Koncert kvarteta Flip Philipp & Bertl Mayer. Foto: Studio Zima

V sklopu Mednarodnega tekmovanja BOLERO so se prvič odvijala tudi dva koncerta in seminar. V torek, 16. 5. 2023, smo bili v dvorani Občine Muta priča intimnemu koncertu jazz kvarteta **Flip Philipp & Bertl Mayer**. Člani kvarteta so publiko navdušili že s samo postavitvijo prizorišča. Poslušalci so lahko glasbenike poslušali in opazovali iz različnih zornih kotov in čisto od blizu. Na tak način so člani kvarteta s publiko navezali poseben stik in si z dih jemajočim repertoarjem ter z izjemno čutno izvedbo skladb ob koncu zaslužili velik aplavz.

Koncert kvarteta Flip Philipp & Bertl Mayer. Foto: Studio Zima

Po končanem tekmovanju za tolkala je v četrtek, 18. 5. 2023, sledil koncert tolkalke **Marianne Bednarske**. Bednarska je s kratkim repertoarjem publiko uspela prikazati vso svojo raznolikost in kvaliteto. Koncert je bil uvod v seminar Marianne Bednarske, ki se je odvijal skozi celoten dan. Seminarja in koncerta so se udeležili tekmovalci tekmovanja BOLERO, profesorji iz slovenskih glasbenih šol, profesorji in dijaki Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana ter profesorji in študenti Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani.

Andraž LIKAR

Koncert kvarteta Flip Philipp & Bertl Mayer. Foto: Studio Zima

Koncert Marianne Bednarske. Foto: Andraž Likar

MUČKI TABORNIKI PRAZNUJEMO 70. LET

Društvo tabornikov »Rod Bistrega potoka Muta« v letu 2023 praznuje svojo 70. obletnico. Naše praznovanje se je pričelo 22. aprila, to je dan, ko taborniki praznujemo »dan tabornikov«. Na sončno soboto smo se dobili na parkirišču pri Kovačiji na Spodnji Muti. Od tam se je vseh 55 udeležencev, med njimi naši taborniki, njihovi bratje in sestre ter starši in stari starši, podalo po učni poti na Stari grad. Na vrhu smo poklepetali, se fotografirali in odšli nazaj v dolino, vse do igrišča pri Mitnici. Tam smo sprejeli nove tabornike, ki so podali zaprisego in dobili čisto prave taborniške rutke. Prehod med vejami pa smo izvedli za tiste tabornike, ki so prešli iz ene v drugo starostno mejo. Z vsemi udeleženci smo se družili in uživali ob čudovitem vremenu, druženje pa smo zaključili s tortama, ki ju je hitro zmanjkalo.

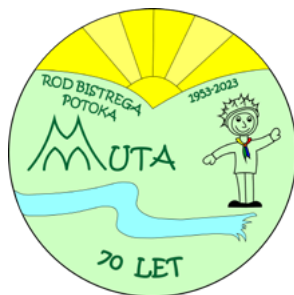

Veselo razpoloženi

v črki M (Muta), tabornika, ki ima na glavi kostanj (kostanji kot značilnost Mute), ter potok, ki predstavlja našo čudovito Bistrico.

Skupinska slika s tortama in Broška za 70 let

V letošnjem letu pa nas čakata še dve večji aktivnosti, ki bosta del našega praznovanja, in sicer letni tabor ter »Taborniška štercarija«. Letni tabor bo potekal na Pernicah med 11. in 15. avgustom. Komaj čakamo, da gremo ponovno v naš dom, kjer preživljamo čudovite dneve in pravljичne večere.

Drugi del praznovanja je sledil že naslednji dan, saj smo kot soorganizatorji Čistilne akcije 2023 sodelovali pri izvedbi le-te. Hvaležni in ponosni smo, da smo lahko skupaj z ostalimi občani polepšali naš že tako čudovit kraj.

Ob 70. obletnici smo naredili spominski znak, saj želimo, da nam to leto ostane še posebej v lepem spominu. Znak smo natisnili tudi na broške, ki so jih prejeli vsi naši člani. Znak predstavlja šotor

V mesecu septembru pa bomo zaključili našo praznovanje s »Taborniško štercarijo«. To je akcija, ki že nekaj let poteka v okviru taborniških društev Koroške. Ponosno jo bomo letos gostili mi. Taborniki s cele Koroške se bodo ves dan mudili na Muti, kjer bodo za njih pripravljene različne zanimive delavnice. Delavnice bodo tako taborniške kot športne in kreativne. Ob zaključku »Taborniške štercarije« pa bomo skupaj s prijatelji s cele Koroške proslavi naš 70. rojstni dan.

Anja VASILJEVIČ

PLESNO DRUŠTVO SMARAGDNE OČI

Plesalke plesnega društva Smaragdne oči smo se od 18. maja do 21. maja 2023 udeležile mednarodnega plesnega tekmovanja Rimini Fest Info Dance v italijanskem mestu Rimini. V mednarodni konkurenci smo s plesoma Valček in New York osvojile dve prvi mesti in tako dosegle največji uspeh v času delovanja plesne skupine. Plesalke, ki smo priplesale največji uspeh, pa smo: Renata Stermšnik, Tatjana Sušek, Lucija Bivošek, Tatjana Krautberger, Nada Gros, Anja Mihelič, Karina Golob, Katarina Aplinc in Viktorija Novytska.

Smaragdne oči obstajamo od leta 2007, ko smo delovale v Kulturnem društvu Vuzenica-Muta, pod vodstvom Edite Čerče. Letos smo plesalke ustanovile svoje Plesno društvo Smaragdne oči, naša mentorica je Tatjana Sušek. V društvu sta še dve članici, in sicer Alenka Šavc in Jana Stermšnik. Obseg naših plesov pa je vse od ciganskega plesa, kavbojskega, latinskih in ostalih plesov. Plesalke družijo ples, druženje, prijateljstvo z veliko smeha in uživanje življenja. Zato vabljeni vsi (ženske, moški, dekleta in fantje), ki vas ples navdušuje, da se nam pridružite.

Mednarodno plesno tekmovanje Rimini Fest Info Dance v Riminiju

DRUŠTVA

Nашega delovanja in uspehov ne bi bilo brez donatorjev, zato iskrena hvala vsem, ki nas podpirate. Srčni hvala najprej našim najbližjim in družinam, da nas podpirate in bodrite.

Še posebej se zahvaljujemo donatorjem: Občina Vuzenica, Občina Muta, Skupina stroka.si, Šiviljstvo Majda Knez, Montažne hiše Javušnik, OPS Breznik, Računovodski servis Kontesa, Mizarstvo Tretjak, Bijol d. o. o., Kamnoseštvo Gerhold, Starc Jože s.p., Lio, Wellness Glazer, Lin-Go, Grafika BL3K, Gros Gregor, Verma, Verdinek Vojko s. p., Rek Igor s. p., Vezovnik Boštjan s. p., Anica Črešnik notarka, Mojca Altbauer, Sgerm Primož s. p., Butolo d. o. o., Trgovina pri Zdenki in bar Dač, Peter Ferk s. p.

Vse v veselju ima ritem. Vse pleše. (Maya Angelou)

Renata STERMŠNIK

Uživamo v plesu

JUBILEJNI KONCERT MEPZ ZVON MUTA

Mešani pevski zbor ZVON Muta v letošnjem letu praznuje 30 let. Kljub svojim mladim letom ima zbor kar pestro zgodovino. Pobuda za ustanovitev Moškega pevskega zbora ZVON Muta je prišla z vrst obrtnikov, ki so leta 1990 uspešno delovali na Muti. Uradni vpis v register društev je bil 8. 4. 1991, in sicer kot Obrtniški Pevski Zbor ZVON MUTA.

Na prvem ustanovnem zboru je bil za predsednika izvoljen obrtnik Alojz Verdinek, v prvem upravnem odboru so bili Bernard Šrajner kot predsednik, Vito Štruc kot podpredsenik in Jože Ošlak kot tajnik. Prva zborovodkinja je bila Sonja Pogač Kreuh, ki je zbor učila in vodila 5 let. V zboru je prepevalo od 12 do 17 pevcev. Peli smo ob različnih priložnostih v kraju; pomladni in božični koncert, tudi na koledovanjih. Sonja Pogač Kreuh je kljub slabemu zdravju nadomestila Viljemka Raško, takrat zbor 2 leti ni imel nastopov. Predsedniki zbora so se menjavali, za Bernardom Šrajnerjem, Karel Kržan, Oskar Krautberger ter Jože Ošlak, ki je funkcijo opravljal kar 18 let in je edini pevec, ki prepeva od ustanovitve zbora. Predsedniško funkcijo zbora je za Jožetom prevzel Nejc Ošlak.

Leta 1997 je zbor prevzela Petra Straunik, ki je dala pobudo za preimenovanje zbora iz Obrtniškega moškega pevskega zbora ZVON MUTA v mešani pevski zbor ZVON MUTA. Tako so se zboru pridružile pevke in v mešani zasedbi zbor deluje še danes. Zbor je štel v različnih obdobjih med 20 in 27 pevk ter pevcev. Zborovodkinja Petra Straunik je zbor vodila 19 let. Leta 2017 je prevzela zbor ena izmed pevk, Metka Stemplak, ki je kot zborovodkinja vztrajala kratko obdobje. Metka je za zamenjavo priskrbel kar dve novi zborovodkinji. Tako sta jeseni 2018 strokovno vodstvo zbora prevzeli mladi glasbenici Rina Repnik in Alja Krušič.

Zbor združujejo mešane generacije in predvsem ljubezen do petja ter skupnega druženja. Poleg letnih in božičnih koncertov, revij in nastopov v kraju ter drugje smo v pevsko sezono uvrščali tudi Zvonarijado – druženje zborov z imenom Zvon, katero smo kar trikrat organizirali tudi v našem kraju.

Nastop Mešanega pevskega zbora ZVON na reviji

Tako v letošnjem letu zbor praznuje 30-letnico aktivnega prepevanja. Jubilejni koncert bo v okviru občinskega praznika, in sicer 18. junija 2023 ob 18. uri v občinski stavbi dvorane Kienhofen.

Hvala vsem, ki ste skupaj z nami proslavili 30 let prepevanja Mešanega pevskega zbora Zvon Muta.

Jože OŠLAK

PGD MUTA

Začetek leta 2023 je leto volitev za nadaljnje 5-letno obdobje. Na Muti smo tako imeli že 141. redni zbor članov 28. 1. 2023. V upravni odbor PGD MUTA so bili izvoljeni:

Predsednik društva: Jožef Ošlak
Namestnik predsednika: Tine Harnik
Tajnik: Nejc Fajmut
Blagajnik: Jan Stramec
Poveljnik: Otmar Mori
Delo z mladino: Katarina Vimer
Delo s članicami: Katarina Jelenko
Delo z veterani: Marjan Poklinek
Gospodarska dejavnost: Uroš Slemnik
Kadri in odlikovanja: Milan Stramec
Zgodovina in kulturna: Bojan Kaspar
Nadzorni odbor: Janez Slemnik, Janez Tratnik, Mojca Kovač
Poveljstvo
Poveljnik: Otmar Mori
Namestnik poveljnika: Sašo Vimer
Podpoveljnik: Mitja Pušnik
Podpoveljnik: Tomaž Kresnik
Podpoveljnik za industrijo: Silvo Kovač
Pomočnik poveljnika za tekmovalništvo: Albin Kovač
Pomočnik poveljnika za prvo pomoč: Barbara Jezeršek Mazora
Pomočnik poveljnika za izobraževanje: Uroš Slemnik
Pomočnik poveljnika za dihalno tehniko: Žan Čavnik
Pomočnik poveljnika za radijske postaje: Matic Kočivnik
Strojni referent: Franc Hartman
Orodjar: Franc Gracej
Administrator: Nejc Fajmut
Član poveljstva: Jan Stramec

Najprej se moramo zahvaliti članom odbora iz preteklih mandатов, saj so zelo dobro, uspešno in gospodarno vodili društvo. V novih odborih pa smo si poleg že utečenih aktivnosti zadali tudi modernizacijo društva z digitalizacijo, informatiko, logistiko,

izobraževanje kadrov in pridobivanje novih članov. V veliko zadovoljstvo nam je, da smo pridobili kar nekaj mladih članov v odbore, kljub demografskim napovedim, da se kot družba staramo, mladi pa se vse težje vključujejo v prostovoljne organizacije zaradi delovnih pogojev in delovne migracije.

Že v prejšnjem mandatu smo v operativi pričeli s pripravi na digitalni požarni načrt, ki ne bi bil samo suhoparno poročilo. Sestavljen in nadgrajen bi bil v takšni meri, da bi ga lahko koristno uporabili v operativno taktične namene. Geoinformacijski digitalni požarni in operativni načrt, ki smo ga razvili za potrebe zaščite in reševanja, predstavlja novo metodo pri izvajanju operativno taktičnih posredovanj ob nesrečah in zelo zmanjša čas načrtovanja in reševanja ter tudi nastalo škodo. S projektom smo se gasilci Mute prijavili na razpis Inovacija leta 2023 na Gospodarsko Zbornico Slovenije za Koroško. Kot inovatorja sva prijavljena gasilski častnik 1. stopnje, Jožef Ošlak, in inž. el., Jože Detečnik. Projekt se nadgrajuje z operativnim studijem in brezpilotnikom, ki že postaja nepogrešljiv v reševanju in zaščiti. Na tem mestu bi se zahvalil vsem, ki podpirajo in donirajo projekt, tako Občini Muta, obrtnikom, ter vsem ostalim, ki še bodo prispevali v skupno dobro. Dobro opremljeni in usposobljeni smo lahko kos vsem nalogam in nezgodam, ki nas doletijo. Gasilci potrebujemo veliko vaj, izobraževanj in preventivnih aktivnosti, ter zadostno število članov, ki žal stagnira. Zato vabimo vse, ki ste kadarkoli začutili željo po vključitvi, vam humanitarnost in pomoč drugim ni tuja, morda je sedaj prava priložnost za to. V svoje vrste vabimo vse, ne glede na to, ali ste že bili gasilec/gasilka in ne glede na starost, dobrodošli – veseli bomo vsakogar.

Velik odziv imamo pri mlajši mladini, saj imajo zelo dobre mentorje, pri starejši mladini nastane problem nadaljnega šolanja izven domačega kraja – s tem jih izgubimo; ko se zaposlijo, pa se težko vrnejo.

V imenu Prostovoljnega gasilskega društva Muta in v svojem imenu izrekam vsem občankam in občanom čestitke ob občinskem prazniku Občine Muta ter ob prihajajočem državnem prazniku – dnevu državnosti – ki ga praznujemo 25. junija.

Jože OŠLAK,
predsednik PGD Muta

DRUŠTVO OLDTIMER RADLJE PRAZNUJE 25 LET

V začetku meseca marca 2023 je društvo Oldtimer Radlje ob Dravi zaokrožilo lepo obletnico uradnega delovanja – od ustanovitve društva je namreč minilo 25 let. Društvo je aktivno sodelovalo in še sodeluje na številnih prireditvah, dogodkih, medse pa vsakoletno skušajo sprejeti čim več navdušencev

nad starodobnimi vozili. Trenutno društvo šteje okoli 180 članov, ki prihajajo iz cele Dravske doline. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1998, ustanovitelj je bil g. Franjo Maček, ki je bil tudi prvi predsednik omenjenega društva. Pod vodstvom sedanjega predsednika, g. Frančka Regorška, je društvo junija letos organiziralo že 16. srečanje starodobnih vozil. Zahvala vsem, ki društvu kakorkoli pomagata in ga s tem podpirate.

Franček REGORŠEK,
predsednik društva

KMEČKA GODBA PERNICE PRAZNUJE 120 LET DIRIGENT

Za mano je že kar šestintrideset let vodenja godbe. Ja, to je resnično neverjetno, stati pred godbo, jo voditi – to se lahko zgodi le redkim. O vzponih in padcih, vajah, nastopih ... o tem je že bilo veliko napisanega in omenjenega, navsezadnje pa je to sestavni del godbenišтва.

Za mene osebno so pri vsem tem pomembna čustva, ki te prevzamejo, ti dajejo moč in energijo pri delu. Da lahko danes praznujemo 120 let obstoja naše Kmečke godbe, se moramo ozreti v preteklost, koliko glasbenikov, učiteljev, dirigentov in mentorjev je bilo vključenih v vseh teh letih, koliko je bilo vloženega truda in odrekovanja.

To zagotovo najbolj vedo godbeniki in pa tudi vsi tisti, ki so premalokrat omenjeni in se na njih navadno pozabi: to so naše družine, partnerji in prijatelji.

Z velikim zadovoljstvom ugotavljam, da vse težave, ki so v zadnjem obdobju pestile kulturno poslanstvo, niso ohromile našega delovanja. Število članov ostaja konstantno, godba pridobiva na kvaliteti, kar pa je najbolj pomembno – ohranjamo prijateljski in spoštljiv odnos drug do drugega. S tega mesta se zahvaljujem članicam, članom ter Upravnemu odboru godbe za minulo delo, ter jim čestitam ob tako visokem jubileju.

Sandi Pungartnik, dirigent že 36 let

Sandi PUNGARTNIK

MOJIH DVAINŠTIRIDESET LET IGRANJA

Na svetu ni človeka, ki ne bi imel rad glasbe in jo ljubil po svojem okusu. Spremlja nas od rojstva do konca življenja. Moji prvi stiki z glasbo so se začeli doma. Ata je igral harmoniko, istočasno pa je bil član Kmečke godbe Pernice. Kot majhen fantič sem imel priložnost, da sem z njim hodil na vaje in poslušal, kako godba igra. Pri sedemnajstih letih sem tudi sam postal član godbe. Moj začetni inštrument je bil mali boben (drumljica). Osnovno znanje igranja na ta inštrument mi je pomagal osvojiti Adi Smolar mlajši. Nekaj let kasneje so nekateri starejši godbeniki prenehali igrati. Med njimi je bil tudi moj oče, tenorist. Posledično so nastale potrebe po igranju na tenor in bariton. Sam sem se odločil za igranje tenorja; že zato, ker je lep inštrument in da godbi prav poseben zven. Da pa je inštrument zapel tako kot mora, sem dobil potrebno znanje pri

našem kapelniku Sandiju, kateremu sem še danes hvaležen.

Bile so vaje in nastopi, med drugim pa delo na kmetiji, ki me je čakalo vsak dan. Da sem lahko bil prisoten skoraj na vseh nastopih, so zaslužni moji družinski člani, predvsem pa žena. Igranje godbe je bilo obsežno; lepe nedelje, koncerti, tekmovanje v Ormožu, proslave in igranje izven naših meja. Kamorkoli smo prišli, povsod smo bili lepo sprejeti in se vračali s prijetnimi občutki. To je bilo naše plačilo in gonilna sila za naprej.

Ob pogledu na današnje godbenike vidite veliko mladih obrazov. To pa je garancija, da bo Kmečka godba Pernice nizala še mnogo obletnic. Mineva že dvainštirideset let, odkar sem postal član godbe in upam, da je pred mano še veliko let igranja.

Peter Pečnik, igra že 42 let

Peter PEČNIK

PREHOJENIH 120 LET

Pisalo se je leto 1903, ko je osem godbenikov zaigralo na poroki premožnega kmeta na Pernicah. Po nekaterih fotografijah sodeč in po pripovedovanju naših staršev in starih staršev se je na Pernicah muziciralo že veliko prej. Takrat so večinoma igrali na porokah, zabavah in cerkvenih prireditvah.

Tudi med obema vojnama so Perničani kar veliko igrali, medtem ko so druge godbe v okoliških krajih v tem obdobju utihnile. Kar

nekaj godbenikov s Sv. Primoža, Jerneja in Treh Kraljev se je takrat pridružilo godbi s Pernic. Po drugi svetovni vojni se je režim v državi spremenil. Tako so bili godbeniki leta 1948 za igranje na lepi nedelji hudo denarno kaznovani, igranje na Pernicah pa je posledično skoraj utihnilo. Lahko bi rekli, da je zavladal kulturni molk. Igralo se je še vedno, a ne tako pogosto, predvsem pa manj organizirano.

Godba Pernice leta 1905

Pomemben mejnik za godbo je bilo leto 1974. Takrat je Simon Štruc, ki je bil znan kot dober poznavalec perniških dogodkov, razmer in zgodovine, dal pobudo in zopet zbral Perničane v skupino in organiziral vaje. Simon je pri tem stopil še korak dlje, ko je želel godbenike in godbenice obleči v uniforme. Uniforme, ki bi bile primerne kmečki godbi. Leta 1975 je godba dobila svoje prve uniforme, hkrati pa so jo poimenovali Kmečka godba Pernice. Ime, ki ga ponosno nosimo še danes. Godbo je takrat prevzel Adi Smolar st., izkušen trobentar, član prvotne zasedbe ansambla Fantje treh dolin. Član pa je bil tudi njegov sin, kantavtor Adi Smolar ml. Kot je o tistih časih povedal slednji, so morali instrumente prvo uglasiti in začeti na novo vaditi po notah.

Kmečka godba Pernice leta 1975 s prvimi uniformami

Na željo Adija Smolarja je leta 1987 dirigentsko palico godbe prevzel Sandi Pungartnik. Mlad fant, star komaj 22 let, se je spoprijel z zahtevno nalogo, ki jo z odliko, s strokovnostjo in z veseljem opravlja še danes. Ker je hitro ugotovil, da za napredek godbe potrebuje večje število godbenikov, je kar sam začel poučevati določene instrumente. Še danes v godbi igra kar nekaj godbenikov in godbenic, ki so »produkt« njegove šole. Sandi je vselej stremel k višjim ciljem. Na repertoar so prihajale vse zahtevnejše skladbe, potrebnih je bilo vse več vaj, s tem pa

je seveda kvaliteta igranja rasla. Večalo se je število nastopov na prireditvah, samostojnih koncertov, tudi udeležb na raznih tekmovanjih, kjer smo dosegali zavidljive rezultate. Pod vodstvom Sandija Pungartnika se je članstvo povečalo iz 18 na 47 članov, kolikor jih godba šteje danes. K temu je veliko pripomogla tudi glasbena šola Melodija Muta, iz katere črpamo mlad kader.

Med najpomembnejša gostovanja godbe lahko prištejemo nastop v Trstu na znameniti Majenci, ki jo organizirajo slovenski zamejci iz Doline pri Trstu,

nastop na mednarodnem festivalu godb v Puli, nastop na znamenitem Novosadskem sejmu in nastop na MID Evropa v Schladmingu. Z godbo Soboth iz sosednje Avstrije smo postali pravi prijatelji. Z njimi sodelujemo že 25 let. Na prvem tekmovanju slovenskih godb v korakanju, ki je leta 2005 potekalo na Muti, smo dosegli srebrno plaketo. Na tekmovanju slovenskih godb v zabavnem programu, ki vsako leto poteka v Ormožu, smo prejeli eno srebrno plaketo, dve zlati plaketi in eno zlato plaketo s pohvalo. To je dokaz, da se v društvu dela organizirano, strokovno in z jasno zastavljenimi cilji. Upajmo, da Sandiju še ni zmanjkalo idej in ciljev.

Naj se dotaknem še svojih glasbenih začetkov. Glasba je bila prisotna skoraj na vsaki kmetiji na Pernicah. Tudi moj oče je v godbi igral veliki boben s činelami. Kot mlad fant sem seveda tudi sam rad poslušal to glasbo. Z njim sem redno hodil na vaje, mu držal note in pred vsakim nastopom očistil boben. Da pa imam vendarle tudi nekaj posluha, je ugotovil kapelnik Adi in me podučil igranja činel. Ker je sčasoma nastala potreba po basu, sem se pod vodstvom novega dirigenta Sandija kasneje naučil igranja basa in tube, ki jo igram še danes. Ker mi ni bilo vseeno, kaj se dogaja v godbi, sem se vključil tudi v njen upravni odbor. Tako sem zdaj že 31. leto tajnik in podpredsednik Kmečke godbe Pernice. Menjavajo se godbenice in godbeniki, pa tudi predsedniki, a jedro godbe v glavnem ostaja isto. Tako smo na predsedniško mesto pred dvema letoma imenovali Darka Sahornika. Darko je naš podporni član že dolga leta. Hitro smo

skupaj začrtali interese in cilje godbe in prepričan sem, da jih bomo skupaj tudi uresničili.

Ob tem moram poudariti, da smo tako v upravnem odboru kakor tudi v celotni zasedbi godbe pravi prijatelji, ki se dobro razumemo kljub velikemu starostnemu razponu. Najmlajši šteje 11, najstarejši pa 81 let. Med seboj se dobro poznamo, zato vemo, kdaj je potrebno narediti kakšen korak nazaj, da lahko potem dva naprej. Da lahko dobro delamo, je potrebno zaupanje in medsebojno

Kmečka godba Pernice na tekmovanju v Ormožu

spoštovanje. Lahko smo ponosni, da smo del tega kulturnega ustvarjanja v občini Muta. Kultura je odsev ljudi in naroda, zato jo moramo negovati. Vsi tisti, ki skrbimo, da je v godbi vse tako, kot mora biti, da se v godbi vsak član dobro počuti, vsi tisti, ki godbo postavljamo na prvo mesto, včasih tudi pred družino, smo prepričani, da ta barka pluje varno in da ne bo nikoli potonila. Hvala podpornikom znotraj godbe, prijateljem, simpatizerjem godbe in

seveda vsem zunanjim podpornikom, brez katerih bi godba težko delovala. Hvala tudi Občini Muta in županji Angelci Mrak, ki ima velik čut za kulturo.

Iskrene čestitke vsem godbenicam in godbenikom ob našem jubileju in veselo naprej.

Rupert KRAJNC

Rupert Krajnc, tajnik in podpredsednik

MOJA – NAŠA GODBA

Sem saksofonistka Teja in pri Kmečki godbi Pernice igram že 15 let. O godbi, njenemu nastanku, delovanju in članih je bilo napisanih že kar nekaj čudovitih člankov, zato se bo moj zapis razlikoval od prejšnjih. Članstvo v godbi je v naši rodbini prisotno že desetletja, saj sta bila njena člana že moja pradedka – Napečnikov Vanček in Hirtlov Kristijan, prav tako moj deda Jože in stric Bogdan, ki sta s ponosom izvajala tone iz trobente. Sama sem po njih podedovala glasbeni dar in veselje do te glasbe. Ko sem pri 14 letih zaključevala nižjo glasbeno šolo – smer kitara, je v meni že tlela želja, da bi nadaljevala družinsko tradicijo. Moja starša sta za to vedela in mi omogočila šolanje pri takratnem in zdajšnjem dirigentu Sandiju. Spomnim se tiste jeseni, kako sem s strahom in veliko željo prišla na prve vaje saksofona. Prav Sandiju se moram zahvaliti, da sem že spomladi s ponosom prvič oblekla uniformo in zaigrala s kolegicami in kolegi godbeniki. Prav ta občutek ponos me spremlja še danes, ko imamo nastope in se naučimo novo skladbo. Tekom leta pa se vsi

Teja Laznik, igra že 15 let

člani neizmerno veselimo decembra. Na Miklavževo nedeljo se namreč zberemo v kraju, po katerem je naša godba dobila ime, med prijaznimi in iskrenimi Perničani. Med koncertom vedno opazujem krajane Pernic ter vse ostale zbrane, kako neizmerno uživajo z nami, ko igramo. Takrat se vedno znova zavem, da glasba res povezuje ljudi, ter da je beseda hvala premalo za našega dirigenta Sandija, ki se na vseh vajah in nastopih trudi z nami, nam pomaga in nas vodi. Zelo pomembna vez med nami je pa tudi Rupert, ki nas obvešča in hkrati spodbuja, da obiskujemo vaje in nastope. Za konec pa še nekaj besed mojim sogodbenikom, da bi vsi še naprej s ponosom nosili uniformo naše godbe, naši instrumenti pa bi razveseljevali in povezovali vse, ki jim je ta glasba všeč. Moja želja za konec pa je, da bi enkrat v prihodnosti skupaj s svojima sinovoma zaigrala v godbi meni ljube skladbe – jaz na saksofonu, Aleks na baritonu in Matija po vsej verjetnosti na trobenti.

Teja LAZNIK

NAJMLAJŠI ČLAN GODBE

Ime mi je Jan. Star sem 11 let. Obiskujem 6. razred OŠ Muta. Hodim pa tudi v glasbeno šolo Melodija na Muti. Zelo rad igram saksofon. Hodim k orkestru v glasbeni šoli in sem že dve leti član Kmečke godbe Pernice. Glasbeno šolo obiskujem že šest let. Na vaje hodim vsak petek od sedmih do devetih, ob pomembnih nastopih pa imamo tudi sekcijske vaje. Naše vaje potekajo v glasbenem domu v Bistriškem Jarku. Med igranjem imamo 15-minutno pavzo. Takrat igramo ročni nogomet ali se pogovarjamo ter igramo šah. Vmes se okrepčamo s pijačo ali keksi.

Čez celotno leto imamo veliko nastopov in srečanj. To so Jožefov koncert, prvomajska

Jan Krajnc, najmlajši član

budnica, med poletjem igramo na lepih nedeljah, občinskemu prazniku in Miklavževem koncertu. Vsakih pet let v mesecu juniju praznujemo obletnico nastanka godbe. Letos praznujemo 120 let. Vsaki dve leti imamo srečanje z avstrijsko godbo iz Soboth. Takrat jim razkažemo znamenitosti Mute in jih pogostimo. Naslednje leto nas oni povabijo v Avstrijo. Za igranje saksofona me je navdušil moj ata. Sem tretji rod Ravnikove družine, ki igra pri godbi. Pri godbi igrata moji dve sestri in moj ata ter štirje strici in dva bratranca.

Jan KRAJNC

NAJSTAREJŠI ČLAN OTO

Ob tako visokem jubileju sem ponosen, da sem še vedno aktiven član godbe, saj letos mineva natanko 47 let odkar sem se priključil Kmečki godbi Pernice in že kar na začetku lahko povem, da tega nisem nikoli obžaloval.

V tem obdobju se je marsikaj spremenilo, spremenila se je sestava godbe, način izvedbe vaj, spremenil se je izbor skladb. Toda nekaj pa se ni spremenilo in to je naša kolegialnost med godbeniki. Med našimi vrstami je zmeraj več mladih godbenikov in lahko zatrdim, da je

Oto Pungartnik, igra že 47 let

njihov odnos do nas starejših prijateljski in prijazen.

Ponosen sem, da igra v godbi že moj tretji rod in želim, da bi bilo takšnih rodov še več, kajti s tem bi bil zagotovljen obstoj edine kmečke godbe v Sloveniji.

Oto PUNGARTNIK

1. maj pri Miri Štruc

SPOMIN

V naravi ni najti nič lepšega in popolnejšega od glasbe,
ona usmerja človeka v globine njegove duše,
glasba je najmočnejša oblika čarovnije,
kjer besedam spodleti, glasba govori.

Kmečko godbo Pernice spremljam že od leta 1974, ko se je moj mož Simon odločil za ponovno oživitvev godbe. Začeli so se prvi razgovori z bivšimi godbeniki s Pernic o ustanovitvi nove godbe, o nabavi glasbenih instrumentov in godbenih uniform. Kmalu za tem pa so godbeniki že začeli vaditi in nastopati na prireditvah in koncertih. Glasba združuje in zbližuje

ljudi, povezuje različne generacije med seboj. Srečujem vas na najrazličnejših slovesnostih in tradicionalnih koncertih, znate se vključiti v življenje našega kraja. Vedno znova rada obiščem ter prisluhnem skrbno izbranim glasbenim nastopom na prireditvah, ker mi glasba napolni dušo in uho, na dan pa priključim dobre spomine. Vsako leto mi za 1. maj zaigrate budnico

na dvorišču pred hišo. Zelo sem vesela vašega obiska, stiska roke in voščila.

Ob vaši 120-letnici delovanja vam želim še mnogo let glasbenega ustvarjanja in uspeha na tej poti.

Mira ŠTRUC

PIHALNI ORKESTER MUTA

Zaključek lanskega leta je bil za naš Pihalni orkester Muta izjemno zanimiv in pester. Na našem tradicionalnem, že 32., božično-novoletnem koncertu sta si dirigentski palici izmenjala naš dosedanj dolgoletni dirigent Miha Šrmpf in novi dirigent Miha Petek. Zelo se veselimo novih podvigov in uspehov z njim.

V začetku letošnjega leta smo se s pihalnim orkestrom pripravljali na praznovanje velike noči in seveda na tradicionalno prvomajsko budnico. V nedeljo, 9. aprila 2023, smo igrali na velikonočni svečanosti pri cerkvi sv. Marjete na Zgornji Muti. V zgodnjih

Budnica na Sp. Muti, 1. 5. 2023

jutranjih urah smo se zbrali pred cerkvijo, kjer smo najprej zaigrali nekaj koračnic. Nato smo skupaj z duhovnikom začeli s procesijo, ki nas je vodila po Muti, na koncu svete maše pa smo vzdušje še enkrat popestrili z igranjem koračnic.

V mesecu maju nas večina članov nestrpno pričakuje igranje prvomajske budnice. Zbudilo nas je sonce in tako smo ob 6:00 pričeli s prvo koračnico na Spodnji Muti. Z igranjem smo prebudili krajanje Spodnje Mute v prazničen dan. Drugi del dopoldneva smo nadaljevali z igranjem koračnic na Zgornji Muti. Veseli smo bili prijaznih pogledov z balkonov, oken in čakajočih obrazov Mučanov pred hišnimi pragi, kjer smo bili postreženi s kavo in ostalo pijačo ter drugimi prigrizki. Sonce je sijalo, ptice so žvrgolele in krajanje so uživali v zvokih glasbe, ki se je razlegala po Muti.

Naš orkester pa tudi spomladi ne počiva, saj smo se pridno pripravljali na naš naslednji večji koncert – pomladni koncert, 21. maja 2023, pri Mitnici. Vaje so bile v polnem teku, izbrali smo odlične in zanimive skladbe, med njimi kar nekaj slovenskih popevk, ki so poleg instrumentalne tudi v vokalni izvedbi.

Budnica, 1. 5. 2023

Velikonočna svečanost, 9. 4. 2023

Priprava na vsak koncert je dolgotrajna in zahtevna, saj se moramo redno udeleževati vaj in se nenehno učiti novih stvari. Člane našega orkestra pa povezuje prijateljstvo in ljubezen do glasbe. Skupaj se učimo, igramo in se zabavamo, ko pa stojimo na odru, pa vidimo, kako naša glasba povezuje ljudi in ustvarja spomine. To pa je tisto, kar nas dela najbolj srečne – ustvarjanje čudovitih trenutkov skupaj s tistimi, ki nam veliko pomenijo. Zato iskrena in srčna hvala vsem našim poslušalcem, ki nas podpirate in z glasnim aplavzom nagradite po vsakem nastopu.

Lana LADINEK

OBMOČNA ORGANIZACIJA DRUŠTVA IZGNANCEV SLOVENIJE 1941–1945 OBČIN MUTA, PODVELKA, RADLJE OB DRAVI, RIBNICA NA POHORJU, VUZENICA – OB 30. OBLETNICI DELOVANJA DRUŠTVA

Ob danem jubileju želimo na kratko predstaviti delovanje našega društva. Tako nas bo spomin popeljal v čase našega trpljenja in s tem obudil trpke dogodke, ki so nas zaznamovali, da smo v letih druge svetovne vojne dobili boleč naziv – prisilni izgnanci ... Zanimivo, vse do leta 1991 smo bili slovenski izgnanci, begunci, taboriščniki, prisilni delavci, otroci rojeni v izgnanstvu ... zamolčani s strani bivše jugoslovanske in slovenske oblasti, čeprav nas je okupator na podlagi skrbno izbranega seznama v začetku druge svetovne vojne prisilno izgnal iz naših slovenskih domov. Iz Slovenije je bilo takrat izgnanih okrog 63.000 Slovencev: 45.000 v Nemčijo, 10.000 na Hrvaško, Bosno, 7.500 v Srbijo, 17.000 pa jih je pobegnilo pred izgonom. Iz območja sedanjih občin Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju in Vuzenica je bilo po naših podatkih, ki so zabeleženi v knjigi Reka Drava joče, prisilno izgnanih 228 Slovencev oz. 50 družin. To je za obdobje leta 1941 kar lepa številka. Zbirni center za izgnance iz tega našega področja je bil v bivši vojaški kasarni Melje, Maribor. Iz tega centra pa so z vlakovnimi kompozicijami vozili izgnance naprej v različne predele Evrope. Cilj nemškega okupatorja je bil, da se izgnani Slovenci nikoli več ne bi vrnili na svoje domove. Če se v letih 1990 ne bi pričela prebujati slovenska pomlad in po osamosvojitveni vojni ne bi prišlo do demokratične samostojne države Slovenije, mi danes ne bi praznovali 30. obletnico našega društva, ker DIS ne bi obstajalo. Takratne napredne demokratične stranke so tudi nas prepoznale, da so nam bile kršene človekove pravice in tako je bilo 9. junija 1991 ustanovljeno DIS 1941–1945, 27. marca 1993 pa je bil ustanovljen KO DIS 1941–1945 takratne Občine Radlje ob Dravi, katerega prvi predsednik je postal g. KOSTEVC Marijan iz Brezna. Zaradi kasneje novo nastalih občin se je dne 3. marca 2000 naš odbor preimenoval v OO DIS 1941–1945 OBČIN MUTA, PODVELKA, RADLJE OB DRAVI, RIBNICA NA POHORJU, VUZENICA z novo izvoljenim predsednikom Marijanom Špegljem z Mute.

V RS je bilo ustanovljenih 84 KO in OO DIS. Z ustanovitvijo DIS in območnih organizacij so se pričele aktivirati naše upravičene zamujene zahteve, da se nam izgnancem, beguncem ... priznajo določene pravice, kot so: ureditev zdravstvenega varstva, klimatskega zdravljenja, priznanje dobe za čas, prebit v izgnanstvu, pravica do izplačila doživljenjske rente, poplačilo vojne škode za uničeno premoženje itd. Tako je na zahtevo DIS leta 1995 bil sprejet ZZVN. Z letom 1996, to je po dobrih 50 letih po vrnitvi na porušene in izropane domove iz izgnanstva med drugo svetovno vojno, nam je država Slovenija priznala status žrtev vojnega nasilja in nam priznala zahtevajoče pravice.

Vse te navedene pravice izgnanci ne bi dobili, če ne bi imeli dobro organizirano DIS, ki ga odlično vodi predsednica društva, prof. Ivica Žnidaršič s svojo vodstveno ekipo in mrežo dobro delujočih KO in OO DIS. To naše sodelovanje z DIS je tvorno aktivno, saj sem član Izvršnega odbora DIS in predsednik Komisije za odškodnine pri IO DIS.

Izlet članov OO DIS Občin Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Vuzenica leta 2017 na Šmartinsko jezero in grad Celje

Seveda pa je ostala še naša neizpolnjena zahteva, da država sprejme posebni zakon za poplačilo vojne škode za naše uničeno premoženje in nepremično premoženje, ki nas je doletelo ob vrnitvi iz izgnanstva po drugi svetovni vojni. Nismo še obupali in še iščemo možnosti, da bi država sprejela ta zakon, saj nam je ta pravica določena v 15. členu ZZVN iz leta 1995/96.

Tudi naša OO DIS je v teh 30. letih delovanja opravila kar nekaj pozitivnega dela za naše člane.

Z ustanovitvijo društva je bila naša osnovna skrb, da se ustvari pregledni seznam članstva in da imamo organizirano enotno društvo za vseh pet občin. V naše društvo se je včlanilo 121 članov, ki smo imeli priznan status izgnanca, begunca ... Živečih članov nas je samo še 27, s pridruženimi člani pa nas je 48. Tako nam ti podatki kažejo, da je v teh 30. letih obstoja našega društva umrlo 94 članov.

Veliko truda je naše vodstvo društva namenilo medletnim obiskom bolnih in ostarelih članov, jubilarov na domovih, ki jih obdarimo s skromnimi darili. Vsako leto smo opravili redni občni zbor – vedno v drugi občini, pobrali članarino in prispevek za Vestnik. Po sprejetih letnih programih smo vsako leto organizirali letne izlete. V teh letih delovanja smo prepotovali celotno Slovenijo: obisk slovenskega Primorja s solinami, Grad v Prekmurju, Kartuzijo pri Slovenskih Konjicah, Stično na Dolenjskem, Begunje, Brestarnico – grad Reichenburg, Ljubljano s slovenskim parlamentom, Celje in

Celjski grad, Šmartinsko jezero z vožnjo z ladjo, samostan Pleterje, Melje – Maribor – spomenik slovenskih izgnancev, Slomškovo rojstno hišo, Elektrarno Fala, Muzej vinske trte Maribor in Negovski grad, Knežji kamen s Celovcem, Kamnik s Plečnikovimi znamenitostmi, vožnja z barko po Ljubljani. Udeleževali smo se državnih praznov ob dnevu slovenskih izgnancev v Brestanici ali v Mariboru, ki jih je organiziralo DIS. Z našim praporom smo sodelovali tudi na vseh občinskih prireditvah, kjer so nas povabili.

Za zaključek pa moram omeniti storjena dejanja, ki bodo ostala za zgodovino obstoja našega društva in ki smo jih s skupnimi močmi ustvarili. Te zgodovinske vrednote, ki so pričevanja naših trpljenj v izgnanstvu, zapuščamo našim mlajšim rodovom v spomin in opomin, da nikoli ne dovolijo, da se ta kruta dejanja ponovijo. To so:

- 31. marca 2001 smo v Občini Muta razvili naš društveni prapor, ki simbolizira naše trpljenje, našo vrnitev in naš obstoj. Na drogu tega prapora je prilepilih 70 lipic z začetnico imena in priimka izgnanca iz naših krajev in 5 spominskih zastavic naših občin. Za praporščaka sta bila takrat imenovana g. Ajtnik Simon z Mute, g. Kosiker Jože iz Radlje ob Dravi. Sedaj pa je praporščak g. Mraovljak Rajko z Mute.

- 7. junija 2002 smo v prostorih Muzeja na Muti postavili Spominsko vitrino izgnancev. V tej vitrini visi naš prapor, kjer v slikovnem in besednem zapisu prikazuje del našega trpljenja v času izгона v drugi svetovni vojni s tega področja. Ta vitrina je bila ob renoviranju muzeja umaknjena. Dogovorjeno je, da se ta Spominska vitrina izgnancev postavi v ustrezeni prostor v občinski stavbi. Poudarjamo, da je to edinstvena Spominska vitrina izgnancev v Sloveniji. Zato člani našega društva prisrčno želimo, da se ta spominski projekt ohranja v Občini Muta, saj ta, še viseči prapor v tej vitrini, predstavlja simbol našega pregona, trpljenja v izgnanstvu in vrnitev v naše izropane in porušene domove. Simbolizirajo izmučene izgnance in lastovke vrnitve.

- 7. junija 2005 pa je naše društvo izdalo knjigo Reka Drava joče »Oh, kako je dolga dolga pot ...« V knjigi so zajeti statistični podatki, imena in priimki oseb, izgnanih iz tega področja, in to po občinah, rojenih v izgnanstvu in umrlih v izgnanstvu. V njej je 23 skrbno zapisanih zanimivih pričevanj izgnancev, ki so bili izgnani iz tega področja. To so globoki spomini na trpljenje nekoč pozabljenih ljudi, ki jih je okupator prisilno izgnal iz lastnih domov.

- 24. septembra 2011 smo v Občini Radlje ob Dravi ob pomoči Občin Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, ostalih občin v regiji in z DIS organizirali prvo srečanje koroških izgnancev Mislinjske, Mežiške in Dravske doline z bogatim kulturno-zabavnim programom. Na tem srečanju je bilo okrog 1.000 udeležencev iz cele Slovenije. Ob tej priliki smo s pomočjo DIS organizirali razstavo o izgonu Slovencev med drugo svetovno vojno.

Da smo lahko v teh tridesetih letih delovali, pa nam je omogočil tudi dobri partnerski odnos z vsemi župani in dvema županjama naših petih občin: Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na

Pohorju, Vuzenica, kjer naše društvo pokriva članstvo DIS, za kar se v imenu vseh naših članov iskreno zahvaljujem.

Spominska vitrina izgnancev, postavljena v Muzeju Muta leta 2002

Omeniti moram tudi dobro sodelovanje z vsemi OŠ: Muta, Brezno-Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Vuzenica in s Srednjo šolo Muta-Slovenj Gradec. Učenci teh šol nam obogatijo naše občne zbornice s prijetnim kulturnim programom. Tudi njim hvala za njihov prispevek.

Mučno in trpko življenje v izgnanstvu med drugo svetovno vojno je pustilo globoke posledice na našem zdravju, ki se stopnjujejo s starostjo življenja, a jih kljub temu, vsak po svoje, dobro prenaša v upanju, da z našimi spomini na kruto izbojevano življenje v izgnanstvu dajemo vzgled in pogum mladim, da nikoli ne dovolijo, da se ta zgodovinsko pogubna dejanja ponovijo.

Marjan ŠPEGLJ

Spet doma!

Uničen in izropan dom.

Ostalo je ognjišče

in žerjavica naša je še tlela. /m. š./

Tilen ŠTIFTAR

POSTNI ORATORIJSKI DAN

Oratorij na Muti

V soboto, 25. 3. 2023, je na Muti potekal oratorijski dan z naslovom **METULJČEK, KJE SI?** 70 otrok in 20 mladih animatorjev se nas je ob 14.30 zbralo v cerkvi sv. Marjete, nato pa smo se ves popoldan družili ob petju, igrah, katehezah, veliki igri, malici in seveda tudi molitvi.

Vsi smo se zelo zabavali, se skupaj pripravili na veliko noč, pri delavnicah izdelali velikonočne motive in se pri katehezah pogovorili o velikonočnih simbolih. Dogaňanje smo zaključili s praznično sveto mašo, ki so se ji pridružili tudi starši. Ob koncu so starši prejeli majhno pozornost ob materinskem dnevu in Marijinem prazniku.

Seveda pa oratorijski dan ne zaključuje oratorijskega dogajanja na Muti in v okolici. V poletju animatorji pripravljamo dva oratorija – Oratorij Trbonje (11.–13. 7. 2023) in Oratorij Muta (8.–11. 8. 2023). Vabljeni, da se nam pridružite tudi takrat!

Tilen ŠTIFTAR

90 LET ŽUPNIKA TONETA ŠERUGE

smo našega nekdanjega župnika, g. Toneta Šerugo, ki je naslednji dan praznoval 90. rojstni dan. Pripravili smo mu majhno slavo ter ob prijetnem druženju in prepevanju pesmi nazdravili njegovi častitljivi obletnici. Našega obiska se je zelo razveselil in se nam pristrčno zahvalil s preprostimi in globokimi besedami ter nas pospremil do avtobusa.

Gospod Tone, naj bo vaš korak varen in trden, vaša beseda naj ostane še naprej tako prijazna in pogumna, vaše srce toplo in ljubeče. Želimo vam obilo zdravja in trenutkov sreče, naj vsak nov dan bo z milostjo obdan.

Simona VERDINEK ŠPENGER

»Priateljstvo je žlahten cvet, ki ga je potrebno negovati, razvija se mnogo let in vredno ga je nadaljevati.«

V nedeljo, 5. februarja 2023, smo se v popoldanskem času z avtobusom odpravili v Celje do Doma svetega Jožefa. Obiskali

BIRMA NA MUTI

V mesecu maju nas je 23 birmancev iz župnij Muta in Trbonje prejelo zakrament svete birme. Birma je še en korak v naše versko življenje, je potrditev tistega, kar človek je, in tistega, v kar verjame. Nanjo smo se zelo intenzivno pripravljali ob številnih nalogah pri verouku, ob pisanju seminarskih nalog in obiskovanju oratorijev (poletnega in oratorijskih dnevov v času posta in adventa). Posebna doživetja pa so nam predstavljali izleti in dejavnosti izven naše župnije.

V soboto, 16. 10. 2022, smo se odpravili v Maribor v Škofijsko gimnazijo Antona Martina Slomška na srečanje birmancev. Sprejela nas je Darja Gajšek. Sodelovali smo pri skupni maši, ki jo je vodil škof, udeležili smo se različnih delavnic, dan pa smo zaključili ob pogovoru z duhovnikom Martinom Golobom.

Z družinami in botri smo se 4. 3. 2023 podali na romanje k Mariji na Ptujsko Goro. Pri sveti maši smo svoje zahvale in

ŽUPNIJA MUTA / MUČANI

prošnje položili na oltar in pod Marijin plašč. Spoznali smo veliko o zgodovini cerkve. Ta dan smo pot nadaljevali v Maribor, kjer smo obiskali Don Boskov center. Ogledali smo si cerkev sv. Janeza Boska, o katerem nam je veliko povedal Janez Potočnik. Dan smo zaključili z druženjem ob namiznih igrah.

22. 4. 2023 smo imeli birmanski oratorijski dan.

Pred nami pa je bil že mesec maj, ki smo ga nestrpno pričakovali. V sredo, 3. 5. 2023, nas je obiskal birmovalec, stalni kanon Bernard Geršak. Opravili smo skušnjo in povedal nam je veliko o svoji duhovniški poti. Vsak večer smo obiskovali devetdnevnic in šmarnice.

Čas je hitro minil in napočil je 6. maj, ko smo končno dočakali svoj »binkoštni dan« in prejeli darove Svetega Duha. Najvrednejši dar, ki smo ga prejeli,

je Sveti Duh sam, saj nas je razveselil s svojo ljubeznijo, preko katere doživljamo, da smo Bogu dragoceni in da nas ima rad.

Žana GERDEJ FRAS

Birmanci na Muti

PERNIŠKA KUHARIJA

Rodilo se je prelepo zgodnje pomladno jutro, ki ni bilo čisto takšno, kot so jutra po navadi. Bilo je jutro 8. marca, dneva žena. Nekaj članic Društva kmetič KO Muta je to jutro nadvse hitelo s svojim vsakodnevnim delom. Hitro je bilo treba postoriti dela v hlevu, kuhinji in poskrbeti za otroke ter moža za ta dan. Pa še nase nismo smele pozabiti, saj smo morale pravi čas od doma, novim dnevnim dogodivščinam nasproti.

Anita in Irena, naši pridni voznici, sta se že ustavili na dvorišču hiše. Hitro smo se spravile v vozila in že smo se odpeljale proti Domu krajanov Pernice. O ja, zima še ni pozabila v marcu na te hribe. Najprej je bila makadamska cesta suha, potem blatna, proti cilju pa spolzka in zasnežena. Pa še srečanje s tovornjakom, polnim naloženih hlodov. Z avtom smo se morale umakniti v sneg in že smo v njem tudi obtičale. Še sreča, da smo vajene težkega dela, zato smo tudi vozilo porinile nazaj na cesto in že smo bile na cilju. Tam nas je pričakalo še nekaj drugih tečajnic in vodja kuharije, predvsem pa topla kuhinja, kjer smo se ogrele. V kuhinji je prijetno zadišalo po kavi. Ob vsakodnevni kavi, domači »kačji slini«, ki nas je pogrela, smo se posladkale še z jabolčnim zavitkom in si izmenjale nekaj vsakodnevnih »babjih čvek«, tako kot se spodobi, kadar se sreča po dolgem času več žensk.

Gospa Štefanija je že nestrpno čakala, da začnemo s kuharijo, saj je vedela, da nas čaka veliko dela. Razdelila nas je v skupine po dve in dve, izročila recepte, obrazložila, kaj si moramo pripraviti za določeno recepturo, in že smo zavihale rokave in se lotile dela.

Na mizah nas je čakala različna zelenjava in plodovi z vrta in seveda tudi meso, mesni izdelki, mleko in mlečni izdelki, jajca, moka, sol ... Po prostoru je kmalu zadišalo po narezani čebuli, česnu, peteršilju in drugih dišavnicah, ki bogatijo okuse pripravljenih jedi. Kaj kmalu se je več kuharic gnetlo okrog štedilnika, kjer so pražile, pekle, dušile in cvrle različne jedi in tako po recepturi pripravljale zloženko za narastke. Druge so mešale in gnetle testo.

Obe pečici sta bili brž polni dobrot, ki smo jih pripravile. Veliko pozornosti smo vse posvetile vodji tečaja, gospe Štefaniji, ki nam je spretno pokazala, kako se razkošiči piščanec in se iz njega pripravi mesna rolada. Tudi rolada in pripravljen mesni šarkelj sta odromala v pečico k drugim pripravljenim jedem za peko. Štefanija je še pripravila vegi majonezo. Po kuhinji je omamno dišalo in dražilo naš voh, sline so se nam nabirale v ustih. Ko je vodja tečaja začela z razrezi pripravljenih jedi, so bile naše oči kot na pecljih. Ena jed lepša kot druga in vse so neverjetno dišale.

Jedi smo skupaj z nami »poslikale« za spomin na srečanje in sedle za bogato obloženo mizo. Tu pa so prišle na delo naše brbončice. Razvajale smo jih z različnimi okusi pripravljenih jedi. Ne vem, katera jed mi je bila boljša, vem samo to, da je bilo vsega preveč. In res velja to, da sit težko ješ, pa če je jed še tako dobra. No, vsega, kar smo pripravile, le nismo pojedle same. Naša Mateja je poskrbela, da so nekaj jedi doma poskusili tudi naši možje, ki so nas že kar pogrešali.

Polne novega znanja o pripravi zelenjavnih in mesnih narastkov in zavitkov smo se zadovoljne v poznih popoldanskih urah vrnile na svoje domove. Z znanjem, ki smo si ga pridobile, pa bomo lahko razvajale tudi svoje najdražje ob posebnih dogodkih ali pa kar tako, kadar nam bo zadišalo kaj posebnega in ko bodo naši vrtovi polni različne zelenjave in plodov. Vse prisotne bi z veseljem takšen 8. marec ponovile tudi v prihodnje.

Hvala vsem trem organizatorkam: Mateji, Ireni in Aniti za pripravo tako poučne kuharije, predvsem pa gospe Štefaniji Demšar, ki nam je prikazala nove zanimive in okusne recepture ter nam pokazala tudi nekaj novih spretnosti priprave bogate in zdrave prehrane za naše družine.

Marija TANDLER

NA POTEPU PO TAVČARJEVI ZAPUŠČINI

Dejavnost, ki se je udeležujem že vrsto let, je BRALNO POGOVORNA SKUPINA. Skupina se zbira mesečno, vsak prvi četrtek v knjižnici na Muti. V njej skupaj prebiramo različne tekste ali odlomke knjig. Mnogi vsebine razumemo drugače, zato se večkrat razvijejo zelo zanimive diskusije. Člani skupine se družimo tudi ob koncu bralne sezone ali ob zaključku leta, kjer se pogloblja naše prijateljstvo in pripadnost. Vsako leto sodelujemo v projektu Knjižnice Radlje KOROŠČI PA BUKVE BEREMO. Seveda se skupina dogovarja tudi za branje knjig po naših željah in interesih. Letos smo se seznanile s pesnikom Karlom Destovnikom Kajuhom. Meseca marca so članom skupine otroci OŠ Muta pripravili recital, kjer so predstavili pesnikovo življenje in delo.

Škofja Loka

Reka Sora

Že celo bralno sezono smo pridno prebirali dela našega pisatelja Ivana Tavčarja, saj je kulturno ministrstvo proglasilo leto 2023 kot Tavčarjevo leto. Tavčar v svojih delih opisuje težko življenje preprostih ljudi v Poljanski dolini, njihove navade, vraževerje in prelepo opisuje ozemlje, kjer je bil rojen in je živel v jeseni svojega življenja. Glej ga zlomka, v skupini je padla ideja, da si te kraje tudi ogledamo. Knjižničarka Aleksandra je pripravila vse strokovne vsebine, nato smo se lotili logistike. Treba je bilo najti najcenejšega prevoznika na relaciji Muta–Visoko–Škofja Loka–Muta ter najti primerno restavracijo za tople obroke. V času, ki ga živimo, se cene tako hitro spreminjajo in ni dneva, da se kaj ne podraži. Tako se je tudi prevoz s kombijem na tej relaciji zelo podražil.

Ker smo v skupini sami upokoјenci, si bi takšno ekskurzijo le redki lahko finančno privoščili. Za pomoč plačila kombija smo prosili DU in DI Muta ter sami izbrali ponudbo najcenejšega prevoznika. Naša prošnja ni naletela na gluha ušesa, zato se sedaj na tem mestu vsi člani skupine obema društvoma najlepše zahvaljujemo, da sta nam omogočila tako poučen in lep izlet.

Vsa ekskurzija je bila odlično pripravljena, samo vremena si nismo mogli urediti. Namesto sonca nas je že zjutraj pozdravil dež, ki je imel 13. aprila res »ta mvade«. Pa kaj! Bili smo tako dobre volje, da smo si z dežniki ogledali Visoko, pohajkovali po Škofji Loki, ki je res prekrasno staro mesto tudi v dežju, predvsem pa smo se razveselili Stare Loke, kjer smo si na toplem privoščili obrok v imenitem ambientu restavracije Starman. Polni lepih in novih doživetij smo se vrnili domov, prepričani, da si bomo tudi v prihodnosti poskusili pripraviti podobna izobraževanja.

Marija TANDLER

Obisk Tavčarjeve hiše

INTERVJU

TINA KOVAČ: »VSE SE DA, ČE SE HOČE«

Tina Kovač je 19-letna vojakinja, ki stanuje v Občini Muta. Je tudi zelo uspešna judoistka, ki si želi nastopiti na olimpijskih igrah.

Kdaj ste si prvič zaželeli trenirati judo?

V prvem razredu, ampak so starši, posebej oče, mislili, da je judo moški šport. Ko smo imeli predstavitev juda v šoli, sem zato malo bolj »zatečnarila« mami, ki je k sreči popustila in začela sem trenirati judo.

Ali Vas je morda kdo navdušil za ta šport?

Navdušil me pravzaprav ni nobeden. Na tisti predstavitvi sem videla, da so trenirale punce in me je stvar začela zanimati. Takrat sem trenirala tudi balet, kar je bila kar smešna kombinacija, a na koncu sem se odločila za judo.

Kdaj ste začeli tekmovati?

Stara sem bila osem let, torej v tretjem razredu. Bilo je zelo zanimivo, saj so pomotoma zamenjali medalje in sem kljub zmagi dobila medaljo za 2. mesto. No, nazadnje sem le dobila zaslužen medaljo.

Kolikokrat ste že premagali svoje nasprotnice?

Kar velikokrat. Pravzaprav so se enakomerno vrstili porazi in zmage. Imam tudi veliko medalj, ki jih nisem štela, ker jih je preveč.

Kateri so doslej Vaši največji dosežki?

Moji največji dosežki na mednarodnih tekmovanjih so: 1. mesto v Litoi na malih olimpijskih igrah leta 2016, 5. mesto na evropskem pokalu na Madžarskem, 9. mesto na mladinskih igrah v Italiji in 7. mesto med mladinkami na evropskem tekmovanju na Poljskem. Na državnem nivoju pa sem večkratna državna prvakinja, kadetska, mladinska, med mlajšimi članicami in tudi članska.

Kdo Vas pri judu najbolj spodbuja?

Moj ata, jaz sem »atanova« hčerka. On je bil na začetku sicer proti, potem pa je judo zelo vzljubil.

Kdo pa je Vaš trener?

Moj prvi trener je bil Stojan Železnik v Judo klubu Muta, že devet let pa treniram v Judo klubu Acron v Slovenj Gradcu, kjer je moj trener Ruslan Yankovskyy.

Kakšne načrte imate za prihodnost?

Olimpijske igre, seveda! Svetovno prvenstvo, medalja, definitivno! Predvsem pa olimpijske igre, to je moj največji cilj.

Ali Vas je judo česa naučil za življenje?

Ja, definitivno. Ko sem bila majhna, sem bila zelo sramežljiva in potem sem se na tekmovanjih pač morala pokazati ljudem. Naučila sem se tudi, da moram vztrajati. Spoznala sem veliko prijateljev.

Končali ste srednjo šolo za okoljevarstvenega tehnika. Kaj je vplivalo na to izbiro?

Zelo rada hodim v naravo, na sprehode, imam rada živali in enostavno rada pomagam naravi, zato sem se odločila za to šolo.

Tina Kovač med tekmo

Tina Kovač osvajajo medalje

Kako pa poteka Vaš delovni dan v vojski?

Po navadi moram vstati že ob petih zjutraj, ker imam skoraj eno uro vožnje do Maribora, do službe. Ob sedmih pridem v službo, kjer se oblečem v uniformo. Dan začnemo s športom, telovadimo, tečemo ali se preizkusimo v igrah z žogo. Potem se stuširamo, preoblečemo. Sledi streljanje, čiščenje orožja ali pomoč v okolici, delo na terenu. Najbolj všeč mi je streljanje, seveda. Potem imamo malico, ki je v vojski zelo dobra. Sledijo različne dejavnosti, npr. spoznavanje orožja. Na koncu nas čaka še čiščenje prostora in nato se okoli 15. ure odpravim domov.

Zakaj ste se sploh odločili postati vojakinja?

Veliko uspešnih športnikov se je zaposlilo v vojski in tudi jaz sem imela že dolgo tak načrt. Tudi zaradi tega, ker pač nisem tak tip človeka, da bi sedela v pisarni. Jaz sem potrebovala in še potrebujem to, da se nekaj dogaja, da se premikam in da je seveda zanimivo.

Koliko časa poleg službe namenite še za treninge?

Treningi potekajo cel teden, dve uri dnevno, razen v nedeljo, ko imamo počitek.

Kaj Vas navdihuje, da toliko trenirate?

Navdihuje me želja po uspehu in zmagi. Nikoli ni lahko, včasih so težki, naporni dnevi, ko mi pač ne gre, ampak najdem navdih, da nekako potrpim, grem skozi to. Stisnem zobe.

Ali imate kakšne spomine iz osnovne šole, ki bi jih radi delili z nami?

Zelo všeč so mi bili šolski plesi in prireditve, nekatere prireditve so bile res zelo zanimive.

Kateri predmet Vam je bil najbolj všeč in kdo ga je učil?

Šport, seveda! Učil ga je učitelj Stanko. On je bil najboljši učitelj! Rada pa sem imela tudi zgodovino in geografijo, učila pa me je učiteljica Olga.

Ali bi mogoče želeli kaj sporočiti učencem Osnovne šole Muta?

Ja, predvsem, da naj vztrajajo pri svojih ciljih. Vse jim bo uspelo, a lepo počasi, po stopničkah gor. Ker vse se da, če se hoče!

Tina, najlepša hvala za Vaš obisk in pogovor. Želim Vam še veliko zmag.

Hana JUVAN, 6. a

OD MITNICE DO REŠA

Vodni park Radlje ob Dravi je znan kot prvi in edini biološki bazen v Sloveniji. To pomeni, da se v bazen ne dodaja kakšnih kemikalij, ker za čistost in kakovost vode poskrbijo že naravni organizmi. Nahaja se v Dravski dolini, v kraju Radlje ob Dravi. Vodni park ima tudi pomole, mostiček, tobogan in bližnjo restavracijo. Obkrožen je z ozko potjo, posuto z mivko in zelenico. Zraven so tudi lesene hiške, ki nudijo zanimivo glamping izkušnjo. Kopališče je veliko več kot 10.000 m² in ima 2000 m² plavalnih površin. Bazen poleti vsak dan obišče na stotine ljudi.

Napolnila sem nahrbtnik s plastenkami vode in nekaj prigrizki, z mammo sva iz garaže potegnili kolo, si nadedli čelado in se po klancu navzdol spustili proti Spodnji Muti. Vsakič, ko se peljeva ob reki Bistrici, se nama pogled, poln občudovanja, ustavi na rotundi svetega Janeza Krstnika, prelepi cerkvici iz 12. stoletja. Prispeli sva do Mitnice, gostinskega objekta s pomolom na reki Dravi in urejenim rekreacijskim parkom. Mitnica je tudi kulturno središče, saj se v malem »amfiteatru« na prostem odvijajo številne kulturne prireditve. Pomahala sem prijateljem, ki so na igrišču ravno igrali nogomet.

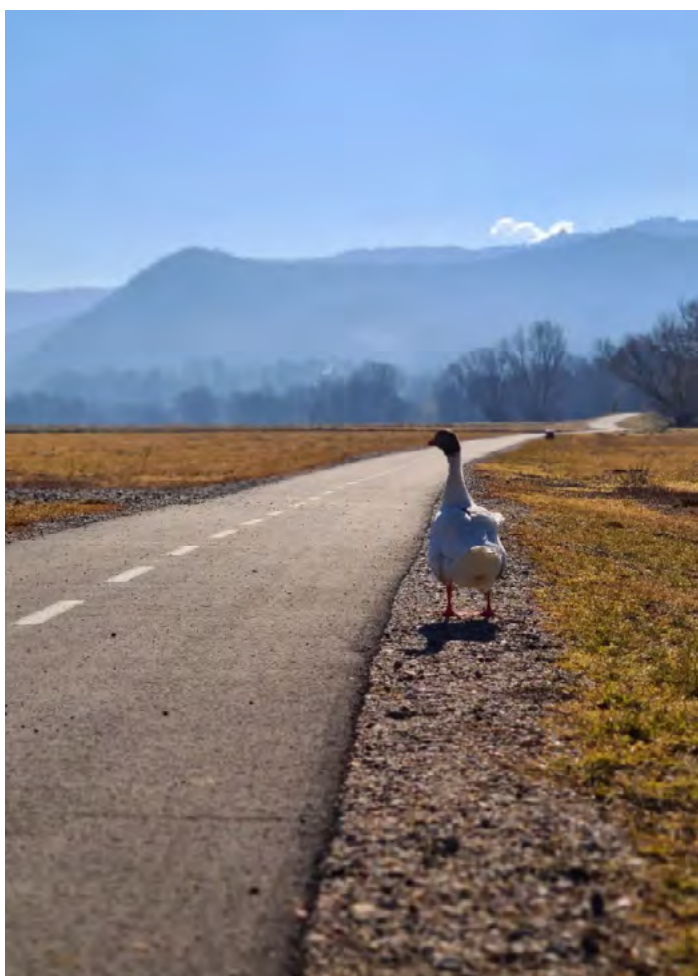
Pot sva nadaljevali po kolesarski poti ob reki Dravi. Nenehno sva se ustavljali in občudovali obrečni rastlinski in živalski svet. Ustavili sva se ob pomolu in nahranili labode in račke. Želeli sva

nadaljevati pot, ko je k nama pritekel sosedin pes in naju veselo pozdravil, ravno sta se vračala s sprehoda – na tej kolesarski poti je namreč tudi veliko sprehajalcev. Pozdravili smo se in peljali sva naprej.

Končno sva prispeli na cilj in se okrepčali s sokom v gostilni ob bazenu. Nato sva se tudi okopali v osvežujoči vodi in se na plaži posončili ter pojedli malico iz nahrbtnika. V parku sva srečali prijatelje, ki so nama svetovali, da si ogledava še ribnik Reš, kar sva tudi storili. Kolesa sva pustili pri vodnem parku in peš odšli do Reševskega ribnika. Zelo sva bili navdušeni nad velikostjo in lepoto ribnika. Tam nama je prijazni ribič razložil, katere ribe plavajo v tem ribniku, in nama povedal, da ribiči za ribolov potrebujejo dovolilnico. Pokazal nama je tudi krapa, ki ga je ravno ujel. Poleg različnih vrst krapovcev se v ribniku nahajata tudi ščuka in smuč, zato je mogoče kupiti tudi dovolilnico za vijačenje. Ribiči na trnek najpogosteje ujamejo krapa, babuško, amurja, zeleniko, rdečeperko, rdečeoko, ščuko ali smuča.

Zadovoljni s tem, kar sva videli, sva se počasi odpravili do koles in po isti poti proti domu. Preživeli sva lep dan, poln novih spoznanj in prigod.

Naja PAVLIČ, 9. b

Od Mitnice do Reša

Jezero Reš

TOSKANA

Toskana je ena izmed dvajsetih dežel, ki sestavljajo Italijo, in velja za eno najlepših ter najbolj obiskanih. Dežela je nekoliko večja od Slovenije, tam pa živi okoli štiri milijone prebivalcev. Najlepši čas za obisk Toskane sta pomlad in jesen, četudi jo je lepo obiskati tudi v ostalih letnih časih. Spomladi slovi po živo zelenih barvah, v jeseni poleg odtenkov oranžne, rumene in rdeče obarvane pokrajine pa svoj čar dodajo zrelo grozdje ter oljke.

Na potovanje po Toskani smo se odpravili moja mama, otroka ter jaz v lastni organizaciji, z osebnim vozilom ter opremo za kampiranje. Na enotedenskem potovanju smo vsako noč spali v drugem kampu. V Toskani je velika ponudba kampov, tako da niti ni bilo potrebnih predhodnih rezervacij. Izbor lokacij za ogled je bil okvirno izbran pred odhodom. Večino teh smo obiskali prvič.

FIRENCE

Najbolj znano mesto v Toskani so nedvomno Firenze, ki veljajo za zibelko renesanse. Najlepši del za obisk je staro mestno jedro, kjer uživamo ob pogledih na čudovito arhitekturo. Sprehod po trgu Signoria, pogled na mogočno katedralo, prečkanje znamenitega mostu Ponte Vecchio, se povzpeti na grad nad mesto, od koder se razprostira čudovit razgled, je le nekaj točk, ki se jih v Firencah ne sme izpustiti. Najbolj znane in zanimive turistične točke so precej blizu skupaj, tako da se da večino doseči na enem obhodu po mestu. Vsekakor pa moramo biti v Firencah vedno pripravljeni na veliko število turistov.

Pogled na strnjene hiše

LA VERNA

La Verna je frančiškansko svetišče v Toskanskih Apeninih. Na gori, porasli z bukovim gozdom, se nahaja strma preluknjana pečina in na njej svetišče, ki hrani mnogo kulturnih in umetniških zgodovinskih zakladov. Svetišče izgleda kot ena majhna vasica, ki pa je polna drobnih zanimivosti na vsakem koraku. Lahko se podamo po strmih stopnicah navzdol v mogočne razpokane skale ali pa na urejeno pot kot nekakšen balkon na zunanjo stran mogočnih skal ali pa se od tam podamo tudi na pohod v hribe.

NACIONALNI PARK – PARKO NAZIONALE DELLE FORESTE CASENTINESI

Nacionalni park Parco Nazionale delle Foreste Casentinesi leži v Apeninih, ne daleč od Firenc in je odlična točka za vse ljubitelje lepe narave. Gre za veliko območje, saj zajema 368 kvadratnih kilometrov površine. Razprostira se po dolgem grebenu in se spušča

v doline na vsaki strani grebena. Tam je veliko možnosti za pohode ali samo prijetne postanke med potjo proti Firencam. V parku je tudi nekaj lepih sotesk ter slapov, sicer pa je večji del parka poraščen z gozdom.

VAL D'ORCIA

Najbolj prepoznaven in za večino najlepši predel Toskane je Val d'Orcia, kjer je največ znamenitih Toskanskih gričev. Tu srečamo najlepše prizore, ki so značilni za ta predel. Neskončna polja, griči, ciprese, stare kamnite vile, turizmi na kmetijah in ob večerih čudoviti sončni zahodi. Sprehod po tej pokrajini je zares očarljiv in vreden vsakega obiska.

MONTERIGGIONI

Majhno lepo ohranjeno srednjeveško naselje v osrčju Toskane. Nastalo je na naravnem griču, ko so ga zgradili prebivalci Siene kot frontno črto v svojih vojnah proti Firencam. Postavljeno je namreč bilo kot obrambna utrdba in se je tako uprlo številnim napadom Firenc. Okoli celotnega naselja je obzidje, v notranjosti pa se nahaja več prijetnih kamnitih trgov. Med turisti je precej poznan kraj, zato je tam kar precej turistov.

LUCIGNANO

Manj poznano, manj obiskano, a čudovito srednjeveško mestece v Toskani. Nikjer gneče, ena trgovinica in dva lokala ter lep park z igrali. Mesto ima eliptično obliko in zato predstavlja enega najzanimivejših primerov srednjeveškega urbanizma. Njegova ugodna lega na hribu predstavlja strateški pomen že od antike.

NARAVNI TERMALNI VRELCI

V Toskani so za obiskovalce znani trije naravni vrelci, Vignoni, San Filippo in Saturnia. Do vseh treh je prost dostop. So pa v bližini vseh treh urejena termalna kopališča. Za avanturiste je zagotovo najbolj zanimivo namakanje v naravnih termalnih vrelih sredi lepe toskanske narave. Medtem, ko je Vignoni nekoliko bolj hladen (voda ima okoli 25 °C), sta San Filippo in Saturnia precej bolj topla (voda ima okoli 35 °C). Najlepše izmed vseh treh so nedvomno Saturnia, so pa vse precej obiskane, zato se je tam le s težavo izogniti gneči.

Naravno kopališče

QUERCIA DELLE CHECCHE

Nedvomno najbolj posebno drevo v Toskani je hrast, ki se nahaja ne daleč od Val d'Orcia, in sicer tik ob glavni cesti. Hrast je star okoli 300 let in ima obseg debla skoraj 5 m, višino 19 m ter premer krošnje kar 34 m. Je zanimiva postojanka med potovanjem.

Vije se siva cesta

SORANO

Sorano je srednjeveško mesto, ki je cvetelo v etruščanski dobi. Mesto je zaradi svoje lege na pečini (podobno kot bližnji Pitigliano) znan kot toskanska Matera. V primerjavi s Pitiglianom tukaj ni nobene gneče. Mesto je prepleteno z ozkimi uličicami, nad katerimi se dviga grad. V okolici mesta lahko vidimo več lukenj v skalah. Ene so služile za gojenje golobov, druge za grobnice, tretje za življenje ljudi itd. Ne daleč od mesta pa je še več zanimivosti, med katerimi izstopa Vitozza, ki je bila jamsko naselje z več kot 200 izkopanih jam ter ena najbolj posebnih pohodnih poti, Via Cave.

VIA CAVE

Danes so to ene bolj posebnih pohodnih poti. Včasih pa so te poti imeli kot za neke vrste cestno omrežje med Sovano, Soranom in Pitiglianom. Poti so vklesane v skalo, kot nekakšni globoki jarki, ponekod globoki preko šestdeset metrov. Zakaj natanko so zgradili tako globoka cestna omrežja, se ne ve. Gre le za predvidevanja. Morda so bila kot zaščita pred vsiljivci, divjimi živalmi ali naravnimi silami. Četudi je pogosto omenjeno, da so jih morda izklesale že predrimske civilizacije, le-to ni dokazano in obstajajo znaki, da so lahko veliko starejše, kot se domneva.

SOVANA

Sovana je majhno srednjeveško mestece na jugu Toskane. Zaradi svoje majhnosti je idealna lokacija za krajši sprehod ali postanek med potovanjem. Ogledamo si lahko glavni trg, cerkev, grad ter nekaj ulic.

PITIGLIANO

Nenavadno staro mesto je znano kot mali Jeruzalem, zaradi zgodovinske prisotnosti judovske skupnosti. Danes velja mesto za eno pomembnejših turističnih točk v južnem delu Toskane. Mesto stoji na mogočni skali, kar mu daje zelo poseben izgled. V mestu kar mrgoli zanimivosti za ogled. Ozke uličice, ki so si po eni strani med seboj zelo podobne, vsaka po svoje v sebi skriva lepote, ki se jih splača ogledati. Starinske stavbe so pogosto okrašene s cvetje, kar jih še dodatno polepša.

MANCIANO

Manciano je srednjeveška vasica na jugu Toskane, ki jo turisti le redko najdejo. Če ne bi dobili nasveta od domačina, bi jo tudi mi

spregledali. Je pa vredna vsakega obiska, po naših izkušnjah najlepša med vsemi obiskanimi kraji, saj skoraj ni turistov. Domačini veliko dajo na cvetje, kar daje vasici zares poseben čar.

CAPALBIO

Še eno prijetno zgodovinsko mestece. Poleg lepih uličic ter trgov je tukaj nujen sprehod po ozkih poteh na obzidju ter se povzpeti na stolp v centru. Obzidje je lepo ohranjeno, poti po njem pa skrbno urejene in varne za obiskovalce. Na več mestih se lahko povzpemo na obzidje ter se iz njega tudi spustimo nazaj v mesece. Z obzidja se razprostira čudovit razgled na mestece ter okolico vse do morja. Najlepši razgled pa je z vrha stolpa v centru.

TOSKANSKA OBALA

Neskončno dolge peščene plaže, osamljeni zalivi, slikovita mesteca in tudi nasprotje peščenim plažam, strme pečine. Toskanska obala premore kar 328 km in poznani otok Elbo. Zaradi kristalno čiste vode in lepe obale je ta del Italije prijeten za počitnice. Območje ob Tirenskem morju se razteza vse od Livorna do Piombina. Na severnem delu je obala bolj skalnata in premore veliko samotnih zalivov, na jugu pa je mnogo neskončno dolgih plaž ter borovcev.

PISA

Samostoječi zvonik, ki se je zaradi mehke podlage začel nagibati že med gradnjo med 12. in 14. stoletjem, je ravno zaradi tega zelo poznana turistična atrakcija. Velja za eno bolj fotografiranih točk, kjer imamo vsi podobne ideje za zabavne fotografije.

PARCO REGIONALE MIGLIARINO

Nekaj minut vožnje iz Pise se nahaja eden najlepših drevoredov, imenovan Viale del Gombo, ki smo jih kdaj videli. Drevored iz mogočnih borovcev je dolg 4,3 kilometre. V parku veljajo stroga pravila glede gibanja. Vse je tudi jasno označeno ter se nadzira s strani odgovornih oseb.

LUCCA

Je mesto v severnem delu Toskane, ki je poznano predvsem po nedotaknjenem obzidju iz obdobja renesanse. Najbolj zabaven ogled obzidja, ki v celoti obdaja stari del mesta, je s kolesi, ki jih lahko tam najamemo. Po zaključeni krožni vožnji premagamo okoli 4,5 km. Čudovit pa je tudi ogled starega dela mesta znotraj obzidja.

COLLODI

Kraj Collodi slovi po Ostržku. Zgodba je precej posebna, saj se avtor znane uspešne, Carlo Lorenzini niti rodil v kraju Collodi, niti prvotno ni imel priimka Collodi. V kraju Collodi sta se spoznala njegova starša. Njun sin je kasneje spremenil priimek v ime kraja Collodi. Kraj je čudovit in zelo poseben, zgodba ostržka, ki je prevedena v kar 260 jezikov, pa je le pika na i.

Potovanje po Toskani je čudovito doživetje, kjer ugotoviš, da ni potrebno na drugo stran sveta, da doživiš skoraj najlepše, kar se na potovanjih da doživeti. Slikovita in zelo raznolika pokrajina nam enostavno dostopna, s sprejemljivimi cenami nam je skoraj kot na dlani.

Mateja MAZGAN

PROGRAM SVIT MI JE PODARIL NOVO ŽIVLJENJE

Program Svit je preventivni zdravstveni program, namenjen preprečevanju in zgodnjemu odkrivanju raka na debelem črevesu in danki. Vključuje moške in ženske, ki so od 50. do 74. leta starosti k sodelovanju vabljeni na vsaki dve leti. O osebni izkušnji s Programom smo se pogovarjali z gospo Majdo Gros, ki od leta 2023 opravlja funkcijo Svitove ambasadorke.

Gospa Majda, opravljate častno funkcijo ambasadorke Programa Svit. Kako ste se odločili za takšno sodelovanje in kaj to za vas pomeni?

Po okrevanju me je moj zdravnik, dr. Birk, nagovarjal, da bi prevzela to nalogo, ampak se takrat za to nisem odločila, sedaj pa je od tega minilo že okoli 10 let. Sicer z veseljem vsakemu povem o poteku moje bolezni in še posebej mojega zdravljenja, saj je nekaj najlepšega, da lahko še po desetih letih poveš nekomu, da si ozdravel, čeprav ti zdravniki pravijo, da nisi nikoli več zdrav, ampak da si ozdravljen bolnik.

Vas je mogoče po toliko letih k sodelovanju kdo ponovno povabil?

Seveda, sedaj me je k temu povabila moja dobra prijateljica Katarina, ki je tudi sicer zelo aktivna na področju promocije Programa Svit in tokrat sem se odločila za sodelovanje.

Kdaj ste prvič prejeli vabilo za sodelovanje v Programu Svit oz. kdaj ste se prvič odzvali?

Prvič sem vabilo prejela leta 2013, dva dni po 50. rojstnem dnevu in sem se seveda tudi odzvala. Čez nekaj dni sem prejela še komplet za odvzem vzorcev, ki sem jih tudi takoj oddala. Rezultat je bil pozitiven, v vzorcu blata je bila najdena kri.

S kakšnimi občutki ste se soočali, ko ste izvedeli, da je rezultat pozitiven?

Ko sem odprla pismo z izvidom testa Programa Svit, sprva sploh nisem dojela, da je rezultat pozitiven, kar mi je postalo jasno šele po pogovoru z možem. Takrat, ko sem se soočila z rezultatom, sem imela občutek, da to nisem jaz, da se to ne dogaja meni. Sploh nisem razmišljala, da bi lahko bila bolna. Namreč do trenutka, ko sem dobila pozitiven izvid iz Programa Svit, je bila moja zdravstvena kartoteka skoraj prazna. Seveda pa je bil šok, ko sem začela o rezultatu globlje razmišljati.

Kako so nato potekale nadaljnje preiskave?

Najprej bi povedala, da v Programu Svit nisi samo številka. Oseba, ki se oglasi v klicnem centru, ti priskrbi datum za kolonoskopijo pri izvajalcu, ki ga izbereš sam. Jaz sem želela, da se preiskava opravi v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec. Termin za preiskavo sem dobila zelo hitro, nekje v roku tedna do dveh.

Tudi na pregledu v bolnišnici sem bila zelo lepo sprejeta in sploh nisem imela občutka, da sem prišla na preiskavo. Osebe je bilo zelo prijazno. Ob takšnem sprejemu mi tudi sama preiskava ni bila neprijetna. Sem pa morala zaradi rahle krvavitve po odstranitvi polipa do naslednjega dne ostati v bolnišnici. Polip so nato poslali na histologijo.

Kakšna je bila diagnoza?

Po pregledu polipa je bil najden invazivni karcinom, ki se je nahajal v polipu.

Kakšno je bilo zdravljenje?

Po odstranitvi polipa med kolonoskopijo so onkologi v Ljubljani priporočili preventivno odstranitev dela debelega črevesa, kjer se je nahajal polip. Odločila sem se za operacijo, operacija je bila izvedena laparoskopsko. Ker je bila sprememba odkrita tako zgodaj, ni bilo potrebno nadaljnje zdravljenje z obsevanji ali kemoterapijami. Seveda, če bi se ne odzvala takoj in bi odlašala mogoče eno leto, bi bil razplet precej drugačen. Po treh mesecih sem že šla ponovno v službo.

Ali imate občutek, da vam je Program Svit rešil življenje?
Vsekakor lahko rečem, da mi je Svit podaril novo življenje.

Ali imate še vedno kontrolne preglede?

Da, imam. Po operaciji sem imela preglede na pol leta, nato na eno leto, po sedmih letih pa na tri leta. To je sedaj moja skrb, da se oglašim pri svojem osebnem zdravniku, ki mi izda napotnico in se naročim na kontrolno kolonoskopijo.

Imate kakšen nasvet za bralce? Kako premagati strah, kako ukrepati, ko prejmejo vabilo Programa Svit?

Ko greš skozi to, kar sem šla jaz, je zelo pomembno, da ti bližnji stojijo ob strani. Meni je moč ves čas stal ob strani, me podpiral. Pomembno je tudi, da daš na stran nepomembne stvari, ki ti povzročajo stres, in se posvetiš sebi.

Sama imam zelo dobro prijateljico, zdravnico v pokoju, ki mi je dejala: »Majda, ne prehitevaj dogodkov, ne postavljal prognoze za vnaprej, počakaj na rezultat in ukrepaj takrat, ko je to potrebno.« Pohiteti pa je potrebno pri preventivi, se čimprej oz. takoj, ko si povabljen, odzvati v preventivne presejalne programe. To, kar imamo na voljo v Sloveniji, programe Svit, Dora, Zora, in še novi programi so na vidiku, to moramo znati ceniti in sodelovati. Menim, da ljudje te stvari preprosto premalo cenijo. Povedala bi še to, da oseba, ki je za sodelovanje v Programu Svit premlada ali prestara, naj ima sama skrb za svoje zdravje, poslušaj svoje telo in če opazi, da nekaj ni v redu, naj se oglasi pri svojem zdravniku. Če se boste odzvali v presejalni program, seveda ni nujno, da bo rezultat takšen, kot bi si želeli, ampak v tem primeru vas bodo pravočasno obravnavali, kar je bistvenega pomena.

**Jure PLODER, dipl. san. inž.,
NIJZ Območna enota Ravne**

GORTINA SKOZI ČAS

V prejšnjem glasilu Mučan je bila opisana zgodovina Gortine od leta 1220 do leta 1332.

Med leti 1436 in 1480 je dal cesar v fevd vuzeniško gospodstvo Urlihu Ioniškemu, že pred tem pa so gospodje Ioniški v Vuzenici in širši okolici pridobili precej posestev. Med drugim je Erhard Ioniški leta 1444 kupil en dvorec in nekaj posesti tudi v Ribičju.

V drugi polovici 15. stoletja so po slovenskih deželah ropale in pustošile turške vojske, ki so požigale mesta in vasi, prebivalce pa pobile ali odpeljale v sužnost. Dravska dolina jim je bila nekoliko odmaknjena in manj ogrožena, vendar so Turki kljub temu leta 1467 prišli v Labodsko dolino, kjer so požgali Št. Pavel in mnoge vasi. Proti Mariboru so se vračali po Dravski dolini in za seboj pustili pravo razdejanje. Drugič so po Dravski dolini plenili leta 1494, takrat naj bi prodrli celo do Pernic. Da bi se plemiške vojske lahko uspešno uprle turškim roparskim pohodom, so dodatno obdavčili že tako obubožano prebivalstvo, davek so morali plačevati celo hlapci in dekle.

Podložni kmetje, ki so jih pestile razne bolezni, med drugim tudi kuga, slabe letine, turška ropanja in ropanja ogrske vojske Matije Korvina (pozneje je v zvezi z Matijo Korvinom nastala legenda o kralju Matjažu) ter seveda tudi povečani davki, so se začeli temu upirati. Prvi kmečki upori so bili v slovenskem nacionalnem prostoru organizirani v drugi polovici 15. stoletja in so se občasno ponavljali vse do začetka 18. stoletja. Leta 1515

je prenehal velik kmečki punt na Koroškem in v naših dolinah, kmetom pa se je zatem že tako obupni položaj še poslabšal. Zemljiška gospodstva jim je naložila še večje davke in zahtevala, da jim kmetje poravnajo vso škodo, ki so jo povzročili za časa punta.

Leta 1532 so mogočne turške vojske zopet krenile proti Dunaju, vendar so bile še pred prihodom do Dunaja zavrnjene. Ob povratku je okoli 1000 turških konjenikov vdrlo preko radeljskega prelaza v Dravsko dolino. Najprej so požgali Muto ter tudi avguštinski samostan, v katerem so na žalost zgoreli dragoceni dokumenti, ki bi nam danes bili v veliko pomoč pri proučevanju lokalne zgodovine. Ker jim preboj preko Drave v Vuzenico ni uspel (Vuzeničanom so prišli na pomoč oddelki vojske iz Slovenj Gradca), so se mimo Gortine, ki ji prav tako niso prizanesli, napotili proti Dravogradu. V Klužah, med Murenhofom in Boštjanom, so jih pričakale močne koroške čete in turška vojska se je brez boja umaknila iz Dravske doline. Od takrat dalje Turkov v Dravsko dolino ni bilo več. Najbolj so se ljudje bali kuge (pravili so ji tudi črna smrt), ki je nekajkrat prizadela tudi prebivalstvo Gortinskega območja. Ena izmed zadnjih epidemij te hude nalezljive in smrtonosne bolezni se je pričela po Evropi širiti v letu 1709 ter kljub vsem poskusom, da bi jo zaustavili že leta 1710, morila po deželah Notranje Avstrije. Da bi preprečili prenos okužbe na Koroško, so zelo omejili gibanje prebivalstva ter poleg mnogih varnostnih ukrepov zaprli in tudi zastražili štajersko-koroško deželno mejo. T. i. mejne stražnice (za zimo in slabo vreme), zapore in različne ovire so bili postavljene tudi v Dravski dolini. Od Košenjaka do

Marenberga so postavili 6 stražarskih mest, nekaj pa jih je bilo nameščenih tudi neposredno ob cesti pri Dravi. Ena od njih je bila locirana na območju Gortine. Mnoge kmetije so zaradi vseh teh dogodkov ostale neobdelane in podložni kmetje, ki so vse to preživeli, so dobili možnost vzeti v najem t. i. pušče ali opustele kmetije oz. jih pozneje z dovoljenjem cerkvene in posvetne gosposke celo kupiti. V tem obdobju že začetno postopoma nastajati prve kmetije, kot jih poznamo še danes.

Ime kraja Gortina se je zaradi pogostega menjavanja lastništva od prvega zapisa Godentin velikokrat spremenilo (Godenstein, Godentetein, Godenteyn, Gorentein, Gorentain, Gorenten, Godenten, Gortten ...). Iz dokumenta, nastalega v prvi polovici 16. stoletja, kjer so navedene posesti marenberškega

samostana (potreboval se je za izračun davka), je bilo imenovanih preko 20 kmetij, od tega 14 pri cerkvi sv. Petra, ki se prvič omenja leta 1326. Med leti 1539 in 1621 se v posameznih listinah omenjajo preprodaje zemljišč na Spodnji Gortini. Imenovan je Jurij Gabrijel Hafner, tržan z Mute, ki je na Gortini prodal posest Ivanu Antonu Mosconu. Neko posest pri Gortini (Gegenthal) je kupila tudi priorica marenberškega samostana.

Za 17. in 18. stoletje imamo za območje Gortine zaenkrat na razpolago zelo malo zgodovinskih virov. Nimamo niti točnih podatkov, kdaj je prišlo do poimenovanja Spodnja in Zgornja

turški vdori

so se kmečki upori, ki so trajali približno pet mesecev, razširil tudi v naše doline. 1. junija 1515 se je v Laboški dolini zbralo preko 3000 puntarjev, ki so prišli iz bližnjih in bolj oddaljenih krajev. Pred razjarjenimi kmeti, ki so v naslednjih tednih porušili tudi nekaj gradov in usmrtili nekaj ujetih fevdalcev, se je moralo koroško plemstvo umakniti v večja utrjena mesta. Uporni kmetje, ki so se jim verjetno pridružili posamezniki iz območja Gortine, so se zbrali tudi v Vuzenici. Puntarje na Koroškem je porazila in razgnala koroška deželna vojska, v Vuzenici zbrane nezadovoljne kmete pa je ravno v času zborovanja s svojo vojsko napadel Jurij Herberstein, ki je ravno zaradi tega prispel iz Viltuša. Tako se

GORTINA SKOZI ČAS

Gortina zkozi čas

cestne povezave v Dravski dolini, se zaradi zamejenosti s strani Pohorja in Kozjaka ter premajhne urbane zasnove ni mogla razširiti. Ostala je podeželsko naselje z razdrobljeno posestno strukturo, kar je razvidno tudi iz terezijanskega popisa hiš iz leta 1754, kjer se omenja Ribičje, Spodnja in Zgornja Gortina, Vrata ter imena družinskih poglavarjev, ki so posestno spadali v okvir cerkve sv. Marjete Antiohijske, podružnične cerkve sv. Petra ter gospostva avguštinskega samostana na Muti. Glavni del Gortine je predstavljal zaselek kmetij okoli cerkvice sv. Štefana, zgrajene verjetno v 17. stoletju; prvič se v virih omenja leta 1724. Cerkev v sklopu kmetij predstavlja staro vaško središče in ima nad vzhodno južno fasado lesen zvonik, stenske niše v notranjosti pa so nekoč krasili leseni kipi.

Gortina, verjetno pa se je to dogodilo v fazi notranje kolonizacije med 12. in 14. stoletjem, ko so zaradi pomanjkanja obdelovalnih dolinskih površin pričeli poseljevati višje ležeča območja. Kljub temu, da se je Gortina nahajala v bližini vedno bolj pomembne

Se nadaljuje v naslednjem glasilu Mučan ...

Povzeto iz Zbornika Gortina 870 let
Rudi KOLEŽNIK

ARENA SPORT

EUROSPORT

ŠPORT TV

CineStar
CHANNELS

HBO

HBOmax

KRS
zanesljiva izbira
www.krs.si

Najboljša slika

Gigabitni internet

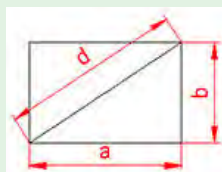
Kakovostni lokalni servis

Nabor vseh športnih in filmskih kanalov
z ogledom za nazaj

KOTIČEK ZA NAJMLAJŠE/POVEJMO PO NAŠE

ZA BISTRE GLAVE

Vstavi manjkajoče črke, besede poveži s sliko ter poišči geslo, ki je sestavljeno iz manjkajočih črk.

d=?

GESLO

	D	I	A	G		N	A	L	A
				O		A	L	A	
			S	K		L	A		
S	P	I	R	A		A			
K	O	R	A	L					

Geslo rebusa pošljite na naslov: Občina Muta, Glavni trg 17, 2366 Muta (pripis »Nagradno geslo za bistre glave«), najpozneje do **31. 10. 2023**. Izžrebali bomo srečnega, ki bo prejel praktično nagrado. Rešitev rebusa iz 40. številke: urednik, balinanje, sončnica, levji kralj. Nagrado prejme: Tim Kresnik.

V KINO

V tistih cajteh, ko sm jaz bla še mloda, to je ja že čudno dolgo, tej so v naših bližnjih manjših krajih ble kinodvorane, da so si lidi v fraj cajtu lahko kok film pogledli. Jo, toke dvorane so ble, v Dravogradu, v Radljah, v Vuzenici pa tudi na Spodnji Muti.

Tak sma tud z majim šla enkrat v kino. Veda na Sp. Muto, ko je blo najbolj blizu za peš. Trave so že lepo rostle v tistem letnem cajtu, pa žvina se je mirno posla. Cajt je bil tok, da so žive pastirčke tej zamejali za toke na štrom, drot okol no okol pošnika. Midva mloda in nasmejona, sma se držala za rake pa veselo klepetola po poti. Ka te vem, ka je mojga piknalo, a se je mislo pohecat al me razjeziti, še zaj ne vem, no naenkrat je prijel za drot. Z eno rako pa mene držal. Kak sem jaz zašrojala, vam ne znam povedat, me je prekleto streslo. Jemu pa blo smešno, ko mu tak ni blo kaj. Jezna sem bla pa tak ko vroh. Nisem dolgo govorla z jim. No, tisto večer že ne. Sem klupala, pa tud smejola se nisem, če je blo kaj smešnega na filmu. Tak ne vem, ka je blo. Se mi le bolj zdi, da so bli koki kavbojci, ko tiste je an najrajši gleda. Saj sma še večkrat šla peš v kino al pa ke okul pošnikov, samo za rake ga pa ne držim še zaj ne, če je kok pastir blizu, tok na štrom. No, na tti račun, se še včosi nasmejima, sem pa še tud jezna molo.

Le škoda pa je, da so prehitro minli lepi cajti. Pa filmov tokih, ko so bli včosi tudi ni več, saj tud kinodvoran blizu nas ni. Bi pa še šla poglet kok film, makar kavbojce, somo davč bek od električnega pastirja.

Marija OMULEC

KONCERT
PIHALNEGA SEKSTETA
CAMERATA ACADEMICA
IN DUA AOIDE

24. 6. 2023 ob 18.00
Koncertna dvorana v dvorcu
Kienhofen – Muta

KRIŽANKA MUČAN ŠT. 41

						ARHIV DRUŠTVA	IME AMERIŠKIH VESOLJSKIH LADIJ	TROPA, DRHAL, SODRGA, SVOJAT	ITALIJANSKA DRŽAVNA TELEVIZIJA	DRAŽBA, LICITACIJA	LESEN MOSTNI NOSILEC
						TURISTIČNA KMETIJA NA NANOŠKI PLANOTI					
						FINSKI ATLET TEKAČ (NURMI)					
						DRAG OKRASNI KAMEN Z BELIMI IN ČRNIMI PROG.					
						LOVSKA DRUŽINA			RAČUNALN. TOMOGRAF.		
						IZRAZ ZA BOLEČINO			LIBER. ČAST. IN POLITIK		
SESTAVIL ALOJZ ERŠTE	OKRAJŠAVA ZA DECIBEL	OBOLENJE SKLEPOV	AMERIŠKI REŽISER (EDGAR)	ŠPORTNI KLUB	DEČEK S ČUDEŽNO SVETILKO OKLEPNO VOZILO						
Zač. gesla								JAP. MESTO PRI OSAKI			
								BASOVSKO GODALO			
PRIPAD. BELE RASE						SODNIK V GRŠKEM PODZEMLJU	TROPSKO DREVO				
							LATINSKO: JAZ				
OBČINA MUTA	VITAN MAL			NIZOZEMSKI SLIKAR					DAR, POKLON	AVTOM. OZN. BANJA LUKE	AVSTRIJSKA ZNAMKA SMUČI
	AVT. OZN. KARLOVCA			SADNO DREVO							
Nadalj. gesla											
REKA V ŠVICI					TEŽKA KOVINA (CO)						
					NEM. ŽENSKI SPOLNIK						
OBČINA MUTA	PTAH, EGIPČANSKI BOG	FIZIKALNA ENOTA ZA DELO	ŠPORTNO DRUŠTVO			CENTRALNI KOMITE SLOVENIJE	POVRŠIN. MERA			KEM. OZN. ZA KISIK	
			GOROVJE V MAROKU				VEK, RAZDOBJE			AVT.OZN. BJELOVARJA	
Konec gesla								ZNAMKA RAČUNAL.			
								KEM.OZN. ZA ALUM.			
ZASELEK NAD RADLJAMI											
ZNAMKA FOTO-APARATOV IN FILMOV					MAŠČOBNO TKIVO					KEMIJSKA OZNAKA ZA OGLJIK	

SLOVARČEK: PAAVO – Nurmi (13. 6. 1897–2. 10. 1973), finski atlet, tekač; nosilec 22 svetovnih rekordov; med letoma 1920 in 1928 osvojil 9 zlatih in 3 srebrne olimpijske kolajne; ULMER – Edgar, ameriški režiser; DOE – Samuel Kanyon (1952–1990), liberijski častnik in politik; ubit v državljanski vojni; OJI – japonsko mesto pri Osaki; NEER – Aert van der (1603-1677), nizozemski slikar, krajinar; AGFA – znamka fotoaparátov in filmov.

Geslo (začetek, nadaljevanje in konec) pošljite na: Občino Muta (pripis »Rešitev križanke Mučan«), Glavni trg 17, 2366 Muta, najpozneje do 31. 10. 2023. Izžrebali bomo srečneža, ki bo prejel darilni bon Cvetličarne Mira v vrednosti 20 EUR.

Rešitev iz 40. številke: VEČNAMENSKA DVORANA KIENHOFEN. Nagrado prejme: Katjuša Mlačnik.

UNIVERZALNI MOTOKULTIVATORJI:

| Maestral
| Profi
| Mini

23

RAZLIČNIH
UNIVERZALNIH
PRIKLJUČKOV

| Priključki za
košnjo trave

| Priključki za
transport

| Priključki za
obdelavo zemlje

| Lopate za sneg

| Kopači

| Motike

| Vile

www.struc.info

STRUC since 1973
Kovačja Muta

STRUC since 1973
Kmetijska
mehanizacija

Z VAMI ŽE
450
LET

PRIREDITVE

Do izdaje glasila Mučan se je v okviru 29. praznika Občine odvilo že nekaj prireditev. Med njimi dve tradicionalni; VII. REKREATIVNI KOLESARSKI VZPON NA PERNICE in 5. GOLAJIADA, ki sta potekali s pričetkom v Športnem parku Gortina, v soboto, 17. 6. 2023

TOREK, 20. 6. 2023

16:30 POSTAVITEV TEMELJNEGA KAMNA ZA NOV VRTEC

ČETRTEK, 22. 6. 2023

08:00 PIKADO TURNIR DU IN DI MUTA, »stara šola« Bistriški jarek

17:00 SVEČANA SEJA OBČINSKEGA SVETA OBČINE MUTA S PODELITVIJO OBČINSKIH PRIZNANJ, dvorana Kienhofen

PETEK, 23. 6. 2023

09:00 STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO ZA ČLANE DU in DI Muta, strelišče Strelskega društva Kovinar Muta

11:00 50 LET MUZEJA NA MUTI – slovesnost z brezplačnim vodenim ogledom muzeja

16:00 PREDSTAVITEV NOVE OPREME ZA ŠPORT IN PROSTI ČAS, igrišče pri Mitnici

19:00 JUBILEJNI KONCERT KMEČKE GODBE PERNICE OB 120. OBLETNICI DELOVANJA, dvorana Kienhofen

21:00 ROTUNDA PONOČI – brezplačni voden ogled Rotunde sv. Janeza Krstnika

21:30 KRESNA NOČ, prižig kresa na desni strani izliva Bistrice

SOBOTA, 24. 6. 2023

08:00 BALINANJE, balinišče ŠP Mitnica

09:30 SPREJEM LIKOVNIKOV 4. LIKOVNE KOLONIJE, občinska stavba

14:00 SPREMLJANJE DELA LIKOVNIKOV, okolica Osnovne šole Muta

18:00 KONCERT GLASBENE ŠOLE RADLJE OB DRAVI – PAFK 2023, dvorana Kienhofen

19:00 VAŠKA VESELICA Z ANSAMBLOM EKART, prireditveni prostor pred občinsko stavbo

NEDELJA, 25. 6. 2023

09:00 VSI KOLESARIMO – TRADICIONALNO DRUŽINSKO KOLESARJENJE, prireditveni prostor pred občinsko stavbo

10:00 LEPA NEDELJA NA RIBIČJU

10:00 ŠAHOVSKI TURNIR, dvorana Kienhofen

15:00 NEDELJSKO POPOLDNE 2023
DRUŽENJE Z ALENKO KOLMAN – zabava za otroke – STOJNICE DRUŠTEV itd., prireditveni prostor pred občinsko stavbo

16:30 ZAKLJUČEK 4. LIKOVNE KOLONIJE, prireditveni prostor pred občinsko stavbo

17:00 ZABAVA S TRIOM RUDIJA BREZNIKA, prireditveni prostor pred občinsko stavbo

Organizatorji prireditev: Občina Muta, PGD Muta, ŠMD Gortina, TD Muta, DU Muta, DI Muta, Kmečka godba Pernice, MePZ Zvon Muta, Šahovsko društvo Muta, ŠK Sp. Muta, PD Bricnik Muta, NTK Muta, ŠD Muta, Župnija Muta, Koroški pokrajinski muzej, Glasbena šola Radlje ob Dravi.